

EKO ID

adres:
40-302 Katowice
ul. gen. H. Le Ronda 76

kontakt:
e-mail : ekoid@ekoid.pl
www.ekoid.pl

NIP 954-178-24-09

tel/fax. (032) 255 28 23, 353 32 14

kom. 515 165 251, 507 020 165

Rodzaj opracowania: **PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SOSNOWCA DLA OBSZARU OGRANICZONEGO DROGAMI DK86 I DK94, ULICAMI KRZYSZTOFA KAMILA BACZYŃSKIEGO I BĘDZIŃSKĄ ORAZ GRANICAMI ADMINISTRACYJNYMI MIAST BĘDZIN I CZELADŹ**

Zamawiający: **Urząd Miasta Sosnowca
Aleja Zwycięstwa 20
41-200 Sosnowiec**

Autorzy: **mgr Krzysztof Sokół**

Kierownik pracowni:

mgr Iwona Majewska-Durjasz

EKO ID
Iwona Majewska-Durjasz
40-302 Katowice ul.gen.H.LeRonda76
tel. 32 255 28 23, 32 353 32 14
NIP 954 178 24 09

Katowice, styczeń 2021 r.

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	4
1.1. PRZEDMIOT, CEL, ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY	4
1.2. PODSTAWY OPRACOWANIA ORAZ WYKORZYSTANE MATERIAŁY	4
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.	8
2.1. OBSZAR OPRACOWANIA I JEGO AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE	8
2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH.....	10
2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	11
3. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	12
4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	12
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU.....	12
5.1. STAN ZASOBÓW ŚRODOWISKA	12
5.1.1. <i>Ukształtowanie powierzchni terenu</i>	13
5.1.2. <i>Walory krajobrazowe</i>	13
5.1.3. <i>Zabytki</i>	13
5.1.4. <i>Budowa geologiczna</i>	14
5.1.5. <i>Warunki hydrogeologiczne</i>	15
5.1.6. <i>Warunki górnicze</i>	18
5.1.7. <i>Powierzchnia ziemi i gleby</i>	18
5.1.8. <i>Wody powierzchniowe</i>	18
5.1.9. <i>Uwarunkowania klimatyczne</i>	20
5.1.10. <i>Warunki florystyczno-faunistyczne</i>	22
5.1.11. <i>Powiązania przyrodnicze terenu z obszarami otaczającymi</i>	23
5.1.12. <i>Istniejące zagrożenia środowiska, a jego odporność na degradację i zdolność do samoregeneracji</i>	26
5.2. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU.....	29
6. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	31
6.1. FORMY OCHRONY PRAWNEJ	31
6.1.1. <i>Zasoby wodne</i>	31

6.1.2. Złoże kopalin	32
6.1.3. Flora, fauna i mykobiota	32
6.1.4. Walory krajobrazowe oraz dziedzictwo kulturowe	34
6.1.5. Klimat akustyczny.....	34
6.1.6. Grunty rolne i leśne	36
6.1.7. Formy ochrony przyrody.....	36
6.1.8. Obszary cenne przyrodniczo a nie objęte ochroną.....	36
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU	37
8. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W ODNIESIENIU DO STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030	40
9. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W ODNIESIENIU DO UCHWAŁY NR V/36/1/2017 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO Z DNIA 7 KWIETNIA 2017 R. W SPRAWIE WPROWADZENIA NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO OGRANICZEŃ W ZAKRESIE EKSPLOATACJI INSTALACJI, W KTÓRYCH NASTĘPUJE SPALANIE PALIW	44
10. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM BEZPOŚREDNIE, WTÓRNE I SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	44
10.1. ODDZIAŁYWANIA ROZWIĄZAŃ PLANU NA ŚRODOWISKO: BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE, ŚREDNIO I DŁUGO TERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, WTÓRNE I SKUMULOWANE.....	45
11. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	47
12. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	47
13. OBSZARY PROBLEMOWE	47
14. ROZWIĄZANIA MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	48
15. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	50
16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	52

SPIS RYSUNKÓW:

Rys. 1. Poglądowa mapa lokalizacyjna terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	9
Rys. 2. Poglądowa budowa geologiczna terenu opracowania	15
Rys. 2. Teren opracowania na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych	17
Rys. 4. Teren opracowania na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	20
Rys. 5. Lokalizacja terenu objętego projektem MPZP względem przebiegu korytarzy ekologicznych	25

SPIS TABEL:

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	35
Tab. 2. Charakterystyka typów oddziaływań.....	46

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH:

Załącznik nr 1 Mapa prognozy oddziaływania na środowisko w skali 1:4 000

1. Wprowadzenie

1.1. Przedmiot, cel, zakres merytoryczny prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko planowanego sposobu zagospodarowania terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru ograniczonego drogami DK86 i DK94, ulicami Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Będzińską oraz granicami administracyjnymi miast Będzin i Czeladź.

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.).

Do wykonania prognozy zastosowano metodę analizy systemowej; opierającą się na tworzeniu modeli i stosowaniu hipotez jako podstawy rozważań.

1.2. Podstawy opracowania oraz wykorzystane materiały

Niniejszą prognozę sporządzono na zlecenie Urzędu Miasta Sosnowiec z siedzibą przy Alei Zwycięstwa 20 w Sosnowcu.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się o następujące akty prawne:

- [1.2.1] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.);
- [1.2.2] Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zm.);
- [1.2.3] Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 55 ze zm.);
- [1.2.4] Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 1463);
- [1.2.5] Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 1161 ze zm.);
- [1.2.6] Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 310 ze zm.);
- [1.2.7] Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2020 poz. 1064 ze zm.);
- [1.2.8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112);

- [1.2.9] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448);
- [1.2.10] Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. 2012, poz.463);
- [1.2.11] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 282 ze zm.);
- [1.2.12] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz.1911);
- [1.2.13] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014, poz. 1409);
- [1.2.14] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014, poz. 1408);
- [1.2.15] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183).

Ustawy te dały podstawę do wydania szeregu rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia określonego typu obszarów i obiektów oraz wprowadzania ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. Stanowią one również podstawę do konstrukcji planów zagospodarowania przestrzennego.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się na następujących materiałach:

- [1.2.16] Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca. Wyk. EKOID 2013.
- [1.2.17] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca. Załącznik do uchwały Nr 369/XXXI/2016 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 19 maja 2016 r.
- [1.2.18] Aktualizacja programu ochrony środowiska dla Miasta Sosnowca na lata 2013–2020 z perspektywą na lata 2017-2020. Sosnowiec 2013.
- [1.2.19] Strategia rozwoju miasta Sosnowca do 2020 roku. Załącznik do uchwały nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 roku. Sosnowiec 2007 r.
- [1.2.20] Kondracki J. 2001. Geografia fizyczna. PWN, Warszawa.
- [1.2.21] Biernat S. 1970. Objasnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski, arkusz Katowice, skala 1: 50 000, Instytut Geologiczny, Warszawa.
- [1.2.22] Paczyński B. 1993-1995. Atlas hydrogeologiczny Polski, skala 1: 500 000, Część I i II. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.

- [1.2.23] Różkowski A., Rudzińska-Zapaśnik T., Siemiński A. 1997. Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia, skala 1:100 000, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
- [1.2.24] Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2017.
- [1.2.25] Wagner J., Chmura A. 1997. Mapa hydrogeologiczna Polski, arkusz Katowice, skala 1: 50 000, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
- [1.2.26] Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, KZGW, Warszawa 2016 r.
- [1.2.27] Karta informacyjna JCWPd nr 112 (www.pgi.gov.pl).
- [1.2.28] Gumiński R. 1948. Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny 1: 7-20.
- [1.2.29] Matuszkiewicz J.M. 2008a. Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl).
- [1.2.30] Matuszkiewicz J.M. 2008b. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl).
- [1.2.31] Tokarska-Guzik B., Zając M., Zając A., Urbisz A., Dajdok Z., Danielewicz W., Hołdyński C. 2012. Rośliny obcego pochodzenia w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych. GDOŚ, Warszawa, ss. 197.
- [1.2.32] Tokarska-Guzik B., Bzdęga K., Nowak T., Urbisz A., Węgrzynek B., Sajdok Z. 2015. Propozycja listy gatunków obcych które mogą stanowić zagrożenie dla przyrody Polski i Unii Europejskiej. Uniwersytet Śląski, Katowice, ss.178.
- [1.2.33] Cempulik P., Holeksa K., Holeksa H., Wojtczak J. 2007. Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej Sosnowca, Wrocław-Bytom.
- [1.2.34] Cempulik P., Holeksa K. 2008. Przyroda Sosnowca. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „Pro Natura”, Urząd Miejski w Sosnowcu.
- [1.2.35] Urbisz A. Chronione rośliny naczyniowe Wyżyny Śląskiej. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, ss. 277.
- [1.2.36] Babczyńska-Sendek B., Błońska A., Bula R., Cabała S., Hejduk-Michalska D., Hereźniak J., Kołodziejek J., Krajewski Ł., Krause R., Mitka J., Nowak T., Parusel J.B., Piwowarczyk R., Posz E., Siciński J.T., Spalek K., Szendera W., Urbisz Al., Urbisz An., Węgrzynek B., Wika S., Wilczek Z., Zalewska-Gałosz J. 2012. Czerwona lista roślin naczyniowych województwa śląskiego. W: J.B. Parusel, A. Urbisz (red.). Czerwone listy wybranych grup grzybów i roślin województwa śląskiego. Raporty Opinie 6.2: 105-177. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- [1.2.37] Kaźmierczakowa R., Bloch-Orłowska J., Celka Z., Cwener A., Dajdok Z., Michalska-Hejduk D., Pawlikowski P., Szczęśniak E., Ziarnek K. 2016. Polska czerwona lista paprotników

i roślin kwiatowych. Polish red list of pteridophytes and flowering plants. Kraków, Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk. ss. 48.

- [1.2.38] Błońska A., Bula R., Cabała S., Hereźniak J., Kołodziejek J., Kompała-Bąba A., Krajewski Ł., Krause R., Malewski K., Michalska-Hejduk D., Parusel J.B., Romańczyk M., Siciński J.T., Sieradzki J., Spalek K., Węgrzynek B., Wika S., Wilczek Z. 2012. Czerwona lista zbiorowisk roślinnych województwa śląskiego. W: J.B. Parusel, S. Cabała, J. Hereźniak J., S. Wika (red.). Czerwone listy zbiorowisk roślinnych, mszaków i porostów województwa śląskiego. Raporty Opinie 6.3: 7-60. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- [1.2.39] Ratyńska H., Wojterska M., Brzeg A. 2010. Multimedialna encyklopedia zbiorowisk roślinnych Polski. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz, wyd. multimedialne CD.
- [1.2.40] Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A. 2007. Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice.
- [1.2.41] www.sosnowiec.pl
- [1.2.42] www.bip.um.sosnowiec
- [1.2.43] www.rpwik.sosnowiec.pl
- [1.2.44] www.katowice.rdos.gov.pl
- [1.2.45] www.pgi.gov.pl
- [1.2.46] www.mapy.isok.gov.p
- [1.2.47] www.katowice.pios.gov.pl
- [1.2.48] www.geoserwis.gdos.gov.pl
- [1.2.49] www.beta.btsearch.pl (dostęp 09.2019)

2. Informacja o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

2.1. Obszar opracowania i jego aktualne zagospodarowanie

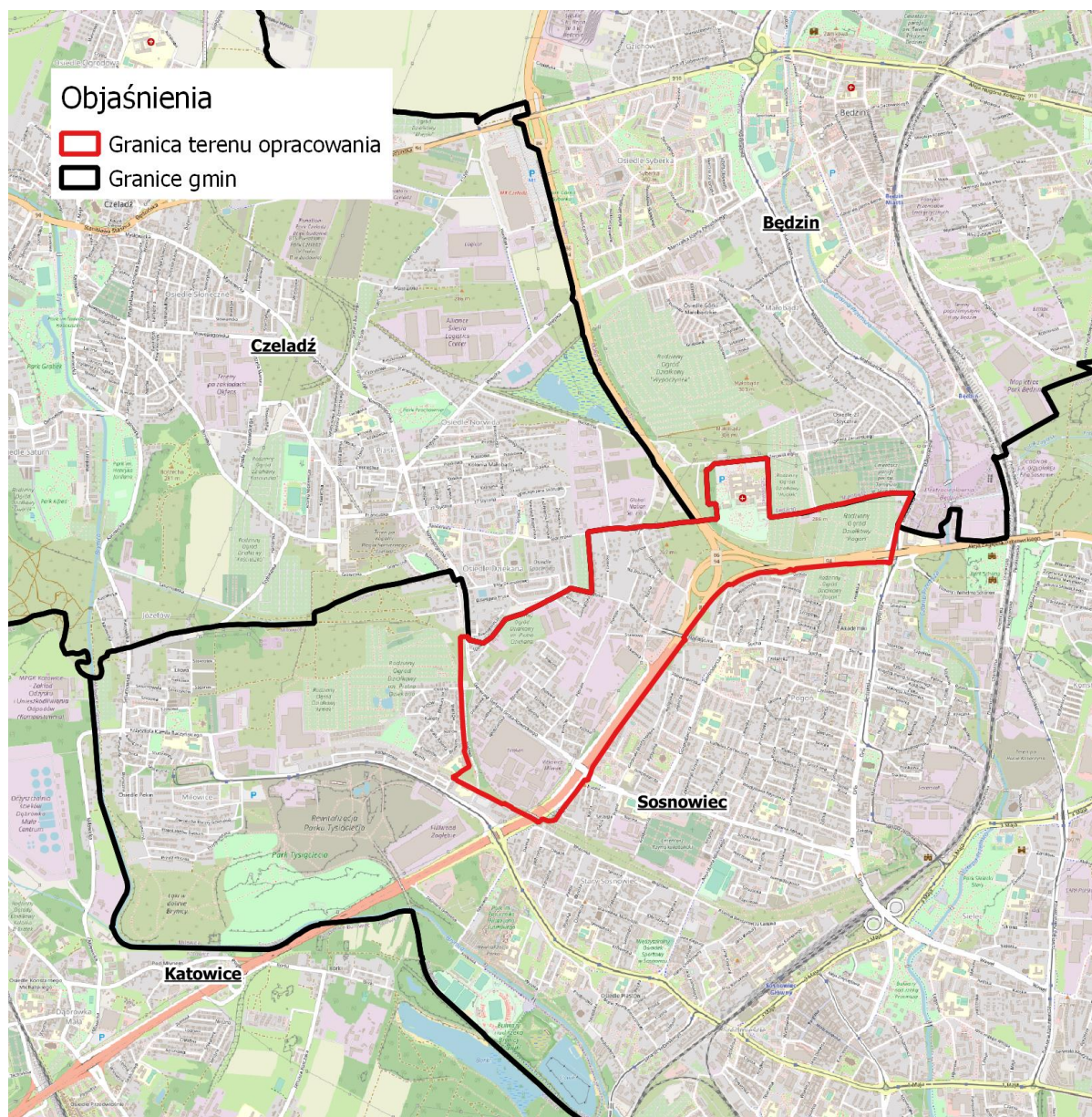
Teren objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) położony jest w północno-zachodniej części miasta Sosnowiec, w dzielnicy Zagórze.

Obszar opracowania zajmuje powierzchnię 188,5 ha. Północna granica terenu opracowania biegnie współliniowo z granicami Czeladzi i Będzina.

Granice terenu planu wyznaczają:

- od północy – granica miasta Sosnowca z miastami Czeladź i Będzin,
- od wschodu – ul. Będzińska,
- od południa – droga krajowa nr 94 i droga krajowa nr 86,
- od zachodu – ul. Grota-Roweckiego i ul. Stalowa.

Poglądową lokalizację terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zobrazowano na rys. 1.

Rys. 1. Poglądowa mapa lokalizacyjna terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

W chwili obecnej obszar objęty projektem MPZP jest w znacznej części zabudowany i zagospodarowany. Dotyczy to w szczególności części zachodniej i centralnej, gdzie znajduje się głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, często z towarzyszącą zabudową usługową, a także wielkopowierzchniowa zabudowa usługowa oraz produkcyjna i usługowa. Zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej towarzyszą tereny zielone w postaci przydomowych ogrodów. Większe powierzchnie terenów zielonych zlokalizowane są głównie w części wschodniej, gdzie zlokalizowane są ogrody działkowe, tereny zieleni nieurządzonej i dość rozległe tereny zieleni towarzyszące węzłowi drogowemu (połączenie dróg krajowych nr 86 i 94). Ponadto w części północnej zlokalizowany jest szpital, na którego terenie również duże powierzchnie zajmują tereny zielone.

Przez teren przebiegają duże ciągi drogowe, głównie droga krajowa nr 86 i droga krajowa 91. W części wschodniej przebiega ponadto ul. Będzińska, a w zachodniej – ul. Grota-Roweckiego.

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

Aktualnie teren prognozy jest tylko w niewielkiej części objęty obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Fragment terenu w części południowo-zachodniej terenu opracowania objęty jest miejscowym planem przyjętym Uchwałą Nr 649/XLVIII/03 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 marca 1998 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla 36 obszarów o numerach: 1, 8, 9, 11, 15b, 16, 17, 18, 25, 26, 30, 31, 32, 34, 35, 39, 41, 42 i 46, 43, 44, 49, 50, 51, 54, 55, 56, 57 i 57a, 58, 61, 64, 65, 69, 70 oraz 68, 68', 68" (obszar o numerze 54).

W projekcie przedstawionego do oceny projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MN,U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;
- MW,U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej;
- U – tereny zabudowy usługowej;
- UZ – tereny zabudowy usługowej – usług zdrowia;
- P,U – tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej;
- KP – tereny parkingów;
- IE – tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka;
- Z – tereny zieleni;
- ZD– tereny ogrodów działkowych;
- Z/KX – tereny zieleni i ciągu pieszo-rowerowego;
- KD-GP – tereny dróg publicznych – głównych ruchu przyspieszonego;
- KD-G – tereny dróg publicznych – głównych;
- KD-Z – tereny dróg publicznych – zbiorczych;
- KD-L – tereny dróg publicznych –lokalnych;
- KD-D – tereny dróg publicznych –dojazdowych;
- KD-W – tereny dróg wewnętrznych.

Jako że w stanie istniejącym teren jest w znacznej mierze zabudowany, opiniowany projekt w większości utrzymuje istniejące zagospodarowanie terenu. Nie wprowadza również zmian w zagospodarowaniu wynikającym z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Główne zmiany wprowadzane przez opiniowany projekt planu polegają na rozwoju i dogęszczaniu istniejącej zabudowy, w sposób zgodny z zabudową istniejącą w otoczeniu danego miejsca. W części południowo-zachodniej terenu opracowania są to głównie niewielkie przestrzenie w towarzyszące zabudowie mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, gdzie planuje się dogęszczenie

istniejącej zabudowy. Rozwój zabudowy na nieco większą skalę planuje się w północno-wschodniej części, gdzie areał niezagospodarowanych terenów, obecnie pokrytych roślinnością jest większy. Największy rozwój zabudowy dopuszczono w obrębie jednostek AC.24MN, AC.45MN, AC.46MN, AC.54MN, AC.47U, AC.53U. Niemniej jednak, również i tu zmiany te polegają na dogęszczaniu istniejącej zabudowy i nie likwidują zupełnie istniejących terenów zielonych. Planowane jest też powiększenie parkingu w północno-wschodniej części opracowania, gdzie na potrzeby nowych miejsc parkingowych również zajęty zostanie stosunkowo niewielki fragment terenu biologicznie czynnego, przy czym w tej części opracowania występują już rozległe tereny biologicznie czynne, czy to zieleni, czy ogrodów działkowych.

Poza niewielkimi niezagospodarowanymi fragmentami terenu pomiędzy istniejącą zabudową, projekt planu zasadniczo zachowuje istniejące tereny zielone. Zachowane zostaną tereny zieleni przy zachodniej granicy terenu opracowania, przy czym wprowadza się tu zagospodarowanie na tereny zieleni wraz z ciągiem pieszo-rowerowym. Zachowane zostają również wszystkie tereny ogrodów działkowych w granicach planu. Obecnie najwięcej terenów zielonych występuje w północno-wschodniej części terenu opracowania i przedstawiony do opiniowania projekt planu w zasadniczy sposób zachowuje istniejące tu tereny zielone. Ponadto planuje się tu poszerzenie areału istniejących ogrodów działkowych na części terenów dotychczas niezagospodarowanych, a także na terenie byłej ciepłowni. Zachowano też część terenów zieleni w ramach jednostek AC.55Z, AC.58Z i AC.61Z.

Również wprowadzone przeznaczenia na tereny dróg zachowują istniejące zagospodarowanie w postaci funkcjonującej tu sieci dróg. Projekt planu nie wprowadza przeznaczenia na terenu dróg na tereny inne, niż te, które dotychczas użytkowane są jako drogi.

2.3. Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2).

Zapisy planu wraz z ograniczeniami i dopuszczeniami nie stoją w sprzeczności z polityką rozwoju miasta przyjętą na szczeblu lokalnym i określoną w takich dokumentach jak:

1. Strategia rozwoju miasta Sosnowca do 2020 roku. Załącznik do uchwały nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 roku.
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.).
3. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjętej uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.).

Plan uwzględnia również założenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego określonego na szczeblu ponadlokalnym.

Ponadto w większości uwzględniono w jego zapisach wskazania zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym dla miasta Sosnowca [1.2.16].

3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W czasie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. Aktualnie brak jest znormalizowanego nazewnictwa w tym zakresie.

W niniejszym opracowaniu posłużono się między innymi następującymi metodami:

- w zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi,
- w zakresie prognozowania wielkości oddziaływania na środowisko na etapie realizacji zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnych zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano trudności lub luk informacyjnych, które uniemożliwiłyby identyfikację zagrożeń lub ocen oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Jakość poszczególnych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego, jak również w granicach miasta Sosnowiec, podlega monitoringowi prowadzonemu m.in. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach. Z uwagi na zakres planu, ujęte w nim zapisy z zakresu ochrony środowiska oraz charakter wprowadzanych przeznaczeń terenów, za wystarczający uznaje się wspomniany powyżej monitoring prowadzony przez WIOŚ w Katowicach.

5. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu

5.1. Stan zasobów środowiska

Stan środowiska na przedmiotowym terenie kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale jest także wypadkową ich powiązań z otoczeniem.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski według Kondrackiego [1.2.20] teren objęty niniejszą prognozą znajduje się w zasięgu: prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej (341), makroregionu Wyżyna Śląska (341.1), mezoregionu Wyżyna Katowicka (341.13).

W stanie obecnym teren jest w większości zabudowany, występują tu głównie tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, często z towarzyszącą zabudową usługową, a także wielkopowierzchniowa zabudowa usługowa i produkcyjna. Na północy położona jest też zabudowa szpitala. Większe powierzchnie terenów biologicznie czynnych występują głównie z części północno-wschodniej terenu opracowania. Znajduje się tam zieleń towarzysząca dużym ciągom drogowym (drogi krajowe), ogrody działkowe oraz tereny zieleni nieurządzonej. Wszelkie tereny zieleni w obszarze opracowania mają charakter wtórny (zielen wykształcona na terenach przekształconych) lub antropogeniczny (zielen kształtowana ręką człowieka).

Wspomniane drogi (droga krajowa nr 86 i 94, a także ul. Będzińska i ul. Grota-Roweckiego) również są istotnymi elementami zagospodarowania w obszarze opracowania.

5.1.1. Ukształtowanie powierzchni terenu

Omawiany teren położony jest w zasięgu mezoregionu Wyżyny Katowickiej, stanowiącej środkową część Wyżyny Śląskiej, uformowaną na podłożu węglonośnych skał karbońskich.

Rzeźba obszaru objętego projektem planu jest dość jednorodna, na co wpływ niewątpliwie wywarło jego zagospodarowanie i przeprowadzone w związku z tym niwelacje terenu. Ogólnie teren opada nieznacznie w kierunku południowo-zachodnim: na krańcach północno-wschodnich, w rejonie szpitala i ogrodów działkowych rzędne terenu przekraczają 280 m n.p.m., natomiast w części południowo-zachodniej opadają poniżej 260 m n.p.m.

5.1.2. Walory krajobrazowe

Teren objęty projektem miejscowego planu nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi. Większą jego część zajmują tereny zabudowane, typowo miejskie, a krajobraz jest stosunkowo jednorodny, choć wyraźnie odróżniającymi się od siebie typami zabudowy jest zabudowa jednorodzinna i wielkopowierzchniowa zabudowa usługowa i produkcyjna. W krajobrazie wyróżniają się też duże ciągi drogowe, zwłaszcza droga krajowa nr 94 i droga krajowa nr 86 oraz łączący je węzeł. Krajobraz nieco bardziej naturalny występuje w części północno-wschodniej, występująca tu zieleń jednak również ma charakter wtórny i antropogeniczny.

Nie wyróżniono tu krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.

Swego rodzaju dominantą krajobrazową jest w granicach opracowania wielokondygnacyjny gmach Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5, który jest najwyższym budynkiem w tej okolicy.

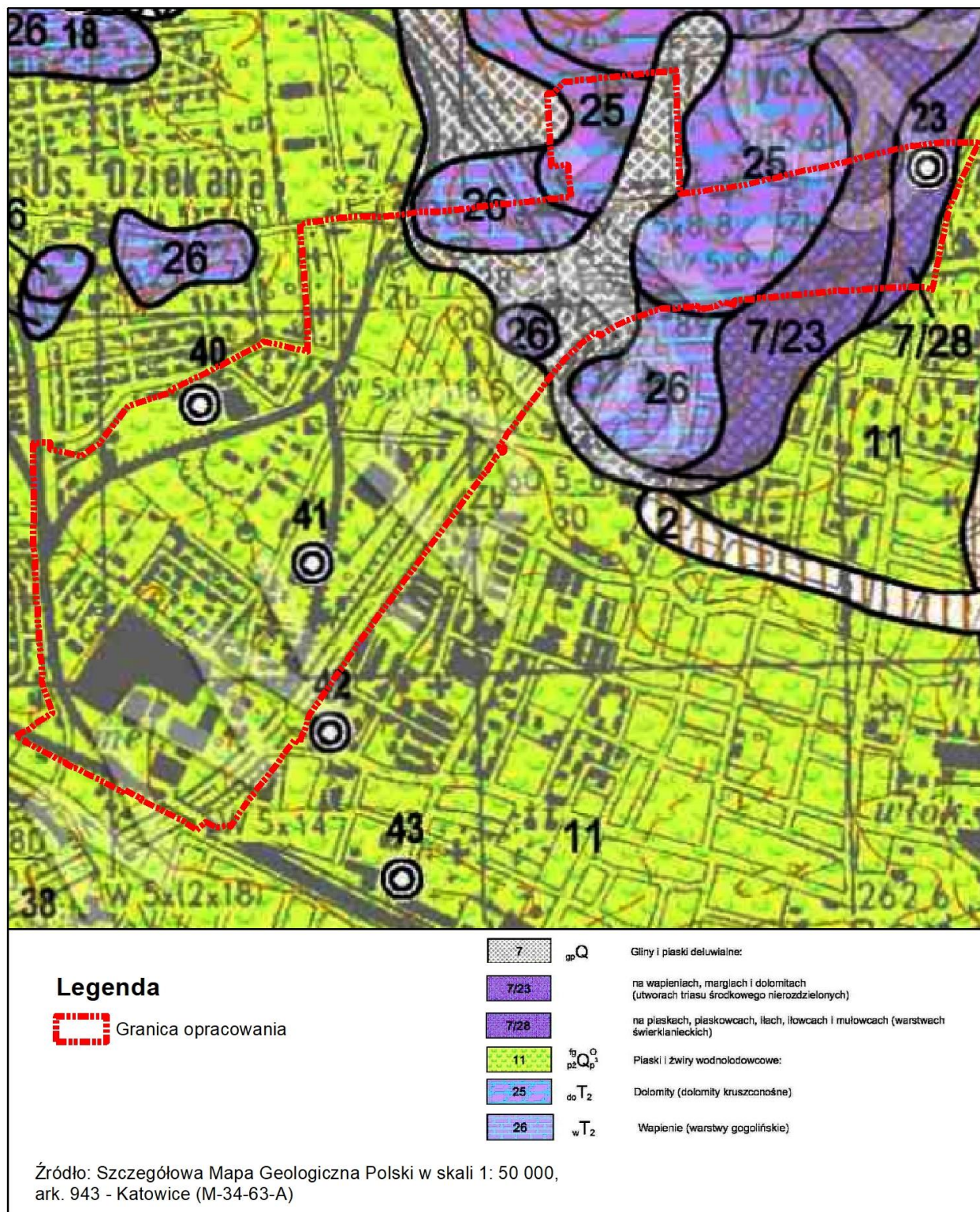
W granicach opracowania brak obiektów zabytkowych.

5.1.3. Zabytki

W granicach terenu opracowania brak obiektów zabytkowych, w tym zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego oraz stanowisk archeologicznych.

5.1.4. Budowa geologiczna

Zgodnie z Szczegółową Mapą Geologiczną Polski **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.** w budowie geologicznej przedmiotowego terenu zaznacza się wyraźny podział na część zachodnią i wschodnią. W części zachodniej występują wyłącznie utwory czwartorzędowe w postaci piasków i żwirów wodnolodowcowych. W części wschodniej natomiast oprócz utworów czwartorzędowych, reprezentowanych przez gliny i piaski deluwialne (w tym piaski deluwialne na wapieniach marglach i dolomitach oraz piaski deluwialne na piaskach, piaskowcach, iłach, iłowcach i mułowcach) występują tu tuwory triasu: dolomity kruszconośne i wapienie warstw gogolińskich. Poglądowo budowę geologiczną terenu opracowania przedstawiono na poniższym rysunku.

Rys. 2. Poglądowa budowa geologiczna terenu opracowania

5.1.5. Warunki hydrogeologiczne

Zgodnie z powszechnie stosowaną rejonizacją zwykłych wód podziemnych [1.2.22], teren miasta Sosnowca, a co za tym idzie również teren będący przedmiotem niniejszego opracowania położony

jest w Makroregionie Centralnym, w Regionie XII Śląsko-Krakowskim [1.2.23], w którym wody podziemne występują w piętrach wodonośnych utworów stratygraficznie przynależnych do czwartorzędu, triasu i karbonu.

Piętro wodonośne czwartorzędu występuje na całym obszarze miasta, za wyjątkiem powierzchniowych wychodni utworów starszego, triasowego i karbońskiego podłoża. Z uwagi na nieciągłość rozprzestrzenienia oraz niskie parametry jakościowe, wody tego piętra nie posiadają znaczenia użytkowego i generalnie nie są wykorzystywane gospodarczo, ani też nie stanowią źródła zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Piętro wodonośne czwartorzędu, zaznacza swą obecność w szczególności w rzecznych i wodnolodowcowych osadach dolin rzek: Brynicy, Przemszy, Bobrka i Białej Przemszy. Maksymalna miąższość wodonośnych osadów czwartorzędu wynosi ok. 50-60 m w dolinie rzeki Białej Przemszy w południowo-wschodniej części miasta. Wodonośne są także piaski międzymorenowe, o zróżnicowanym i nieciągłym rozprzestrzenieniu. W ogólności, w profilu tego piętra występują w przewodzie jeden lub dwa poziomy wodonośne, w przewodzie o zwierciadle swobodnym.

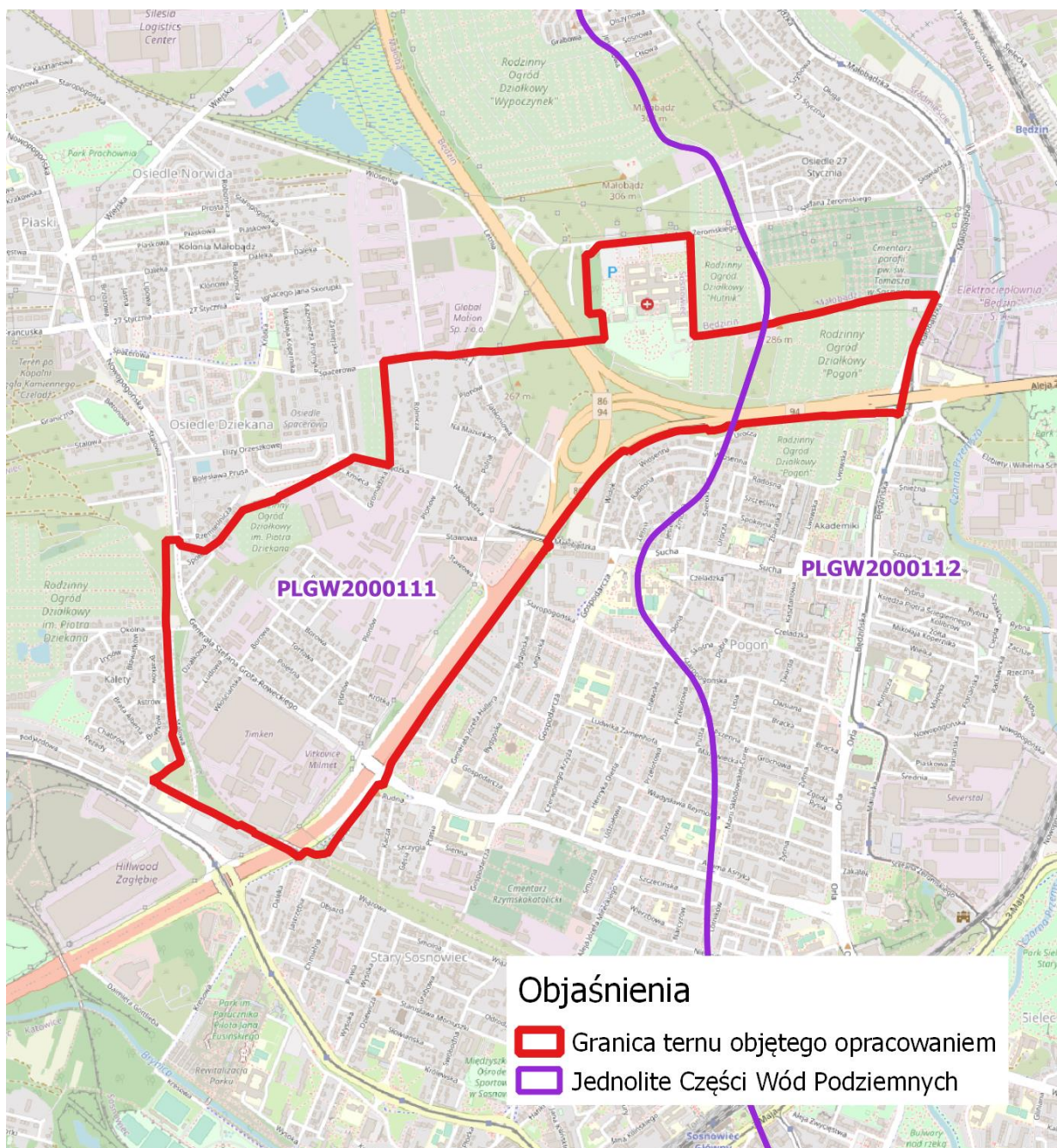
Piętro wodonośne karbonu prowadzi wody o znaczeniu użytkowym, wyłącznie w strefie wychodni poziomów wodonośnych, zbudowanych z piaskowców i zlepieńców, o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów, wzajemnie izolowanych wkładkami nieprzepuszczalnych ilowców. Łączność pomiędzy poszczególnymi poziomami karbonu produktywnego, występuje w obszarach sedimentacyjnych wyklinowań warstw izolujących, w strefach zaburzonych tektonicznie oraz w zasięgu dokonanej, podziemnej eksploatacji górniczej.

Północny i wschodni skraj terenu opracowania położony jest w granicach GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom”. Jest to zbiornik o typie krasowo-szczelinowym, w utworach triasowych (ret, wapień muszlowy). Łączna powierzchnia zbiornika wynosi 103,08 km², a zasoby dyspozycyjne szacowane są na 16 tys m³/dobę. Zbiornik znajduje się pod wpływem eksploatacji górniczej, jednak wody zachowują na ogół dobry stan chemiczny i klasyfikowane są do II i III klasy (jedynie lokalnie do klasy IV). Izolacja zbiornika jest na przewarżającym obszarze słaba, stąd jest on podatny na zanieczyszczenia [1.2.24].

Obszar objęty projektem MPZP w całości znajduje się w zasięgu dwóch JCWPd:

- JCWPd nr 112 o kodzie europejskim PLGW2000112 (region wodny Małej Wisły). Zgodnie z aktualnym *Planem Gospodarowania Wodami w obszarze dorzecza Wisły* stan ilościowy wymienionej wyżej jednolitej części wód podziemnych jest dobry, podobnie jak jej stan chemiczny. Osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone.
- JCWPd nr 111 o kodzie europejskim PLGW2000111 (region wodny Małej Wisły). Zgodnie z aktualnym *Planem Gospodarowania Wodami w obszarze dorzecza Wisły* stan ilościowy wymienionej wyżej jednolitej części wód podziemnych jest słaby, a stan chemiczny słaby. Osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru ograniczonego drogami DK86 i DK94, ulicami Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Będzińską oraz granicami administracyjnymi miast Będzin i Czeladź

Rys. 3. Teren opracowania na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych

5.1.6. Warunki górnicze

Zgodnie z danymi źródłowymi [1.2.45] cały przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu udokumentowanych złóż węgla kamiennego. Cały obszar znajduje się w granicach udokumentowanego złoża „Saturn” (pokłady z grupy 800), centralna i zachodnia część terenu opracowania znajduje się w granicach złoża „Saturn” (grupy pokładów 400, 500, 600), wschodnia część terenu opracowania znajduje się w granicach złoża „Sosnowiec”, a część terenu opracowania na krańcach północnych znajduje się w granicach złoża „Paryż”.

Ponadto w południowej części terenu opracowania znajduje się zlikwidowany szyb pogórnicy.

5.1.7. Powierzchnia ziemi i gleby

Charakterystyka środowiska glebowego jest bezpośrednio związana z jego budową geologiczną. Na kształtowanie się procesów glebotwórczych ma również wpływ działalność człowieka.

Biorąc pod uwagę warunki środowiska na omawianym terenie, naturalnie wykształcały się tu głównie gleby wytworzone z utworów triasowych (głównie rędziny) oraz w mniejszym stopniu czwartorzędowych utworów piaszczystych i gliniastych (bielice, pseudobielice). Jednak ze względu na trwające od dłuższego czasu zagospodarowanie, pokrywa glebowa obszaru objętego planem została silnie przekształcona antropogenicznie. Największe zmiany miały miejsce w rejonach obiektów kubaturowych, ciągów komunikacyjnych czy infrastruktury technicznej. Tam najpowszechniej doszło m.in. do zdarcia wierzchnich warstw gleby i przekształcenia mechaniczne profilów glebowych. Przejawiają się one częściowym lub całkowitym zatarciem poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub wymieszaniu z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu itp. Jednocześnie nastąpiła także zmiana stosunków powietrzno-wodnych i właściwości chemicznych gruntów. Stąd gleby występujące w granicach przedmiotowego terenu można zaliczyć obecnie w większości do grupy gleb antropogenicznych, z rzędu gleb urbanoziemnych. Występują tu także utwory typologicznie zaliczone do ekranosoli (gleby przykryte), gdzie powierzchnie przykrywające mają głównie postać asfaltu, bruku czy litego betonu.

5.1.8. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym, przedmiotowy teren położony jest w strefie dorzecza Wisły. Na terenie objętym projektem miejscowego planu brak jest cieków i zbiorników wodnych. Najbliżej położony względem terenu opracowania ciek to Przemsza, przepływa ok. 200 m na wschód od granic terenu opracowania.

W granicach omawianego terenu, zgodnie z danymi publikowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, nie występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią.

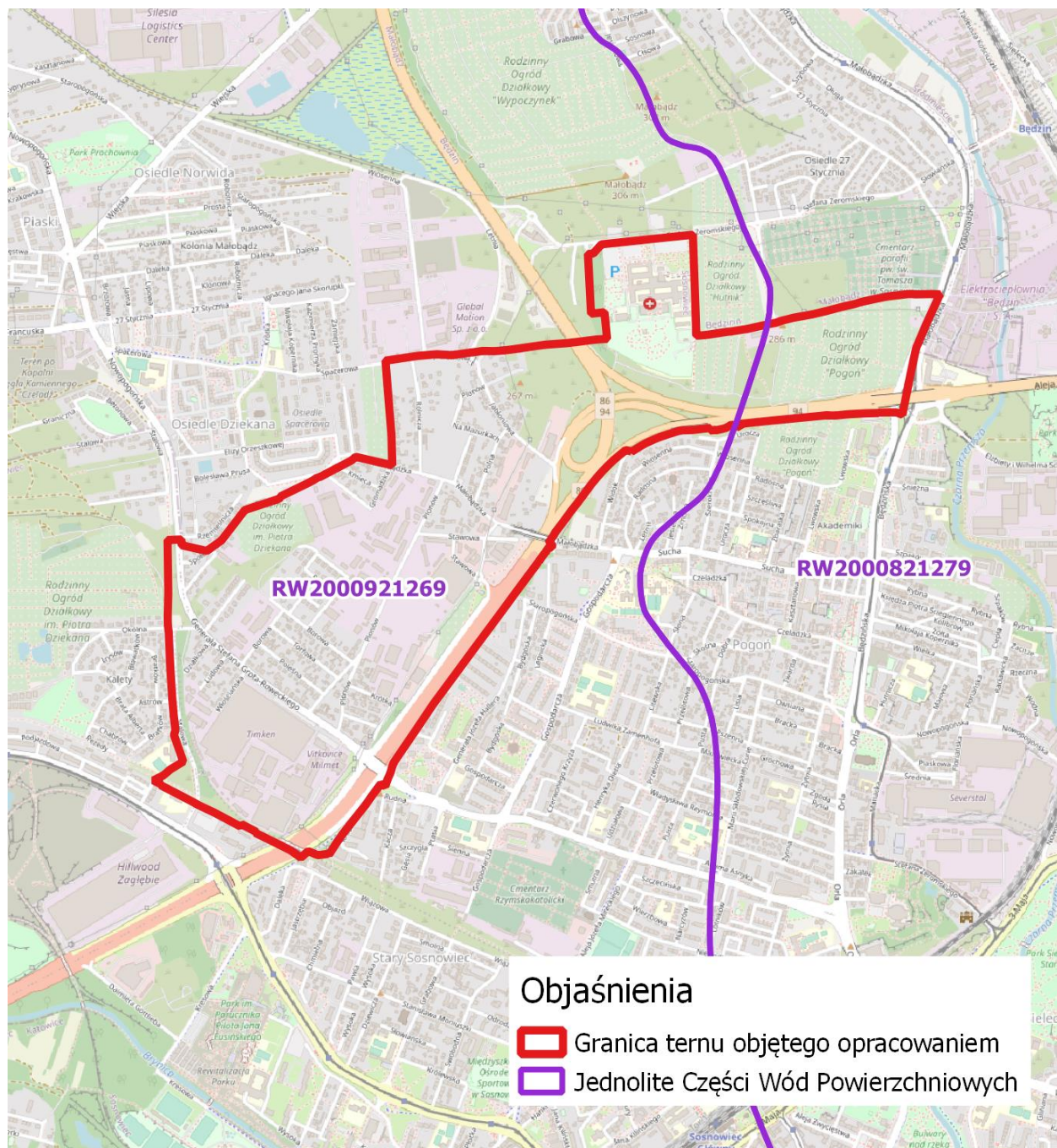
Teren objęty projektem MPZP położony jest w zasięgu dwóch jednolitych wód powierzchniowych (JCWP):

- JCWP „Przemsza od Zbiornika Przeczyce do ujścia Białej Przemszy” (kod: PLRW2000821279) – wschodnia część terenu opracowania. Znajduje się ona w regionie

wodnym Małej Wisły. Posiada status silnie zmienionej części wód, a osiągnięcie celów środowiskowych, jakimi są: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego jest zagrożona. Z uwagi na brak możliwości technicznym wyznaczono dla opisywanej JCWP odstępstwo zakładając, że dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

- JCWP „Brynica od Zbiornika Kozłowa Góra do ujścia” (kod: PLRW2000921269) – zachodnia i centralna część terenu opracowania. Znajduje się ona w regionie wodnym Małej Wisły. Posiada status silnie zmienionej części wód, stan jest zły, a osiągnięcie celów środowiskowych, jakimi są: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego jest zagrożona. Z uwagi na brak możliwości technicznym wyznaczono dla opisywanej JCWP odstępstwo zakładając, że dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru ograniczonego drogami DK86 i DK94, ulicami Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Będzińską oraz granicami administracyjnymi miast Będzin i Czeladź

Rys. 4. Teren opracowania na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

5.1.9. Uwarunkowania klimatyczne

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez Gumińskiego (1948) [1.2.28], obszar Sosnowca zaliczyć należy do dzielnicy XV częstochowsko-kieleckiej.

Teren Sosnowca, a co za tym idzie również obszar opracowania, cechuje klimat przejściowy między klimatem kontynentalnym, a oceanicznym. Krzyżują się tu wpływy przemieszczających się mas powietrza polarnego, arktycznego i zwrotnikowego. Najczęściej docierają masy powietrza polarno-morskiego, odznaczające się dużą przezroczystością powietrza. Istotnym czynnikiem

wpływającym na klimat Sosnowca są główne kierunki napływających mas powietrznych – zachodni i północno zachodni, przy czym wiatry zachodnie napływają łącznie w ciągu ok. 160 dni w roku.

Istnienie tzw. „wyspy ciepła”, jaką stanowi zespół miejsko-przemysłowy, zaburza wyraźnie przestrzenny rozkład temperatur, jak również wpływa na pozostałe elementy klimatu. Na terenach zwartej zabudowy obserwuje się wpływ czynnika antropogenicznego podgrzewania atmosfery, a bardziej jeszcze widoczny jest wpływ zanieczyszczeń powietrza występujących na obszarach zurbanizowanych. Zwarte powierzchnie zabudowy, utwardzonych placów i dróg łatwiej nagrzewają się w ciągu dnia, co powoduje podniesienie temperatury powietrza w przyziemnej warstwie atmosfery. Wszystko to powoduje, iż na takich obszarach zauważa się modyfikację antropogeniczną topoklimatów. Stąd obszary zurbanizowane o stosunkowo dużych powierzchniach zabudowy zwartej szybciej nagrzewają się w ciągu dnia, szybciej też tracą ciepło na skutek wypromieniowania w nocy. Brak wilgoci w powietrzu nie sprzyja dłuższemu zatrzymaniu ciepła. Ponadto w obszarze zwartej zabudowy utrudnione jest przewietrzanie, a zanieczyszczenia powstające w procesie grzewczym powodują powstawanie tzw. „niskiej emisji” związanej z ogrzewaniem gospodarstw domowych za pomocą indywidualnych źródeł ciepła, z wykorzystaniem paliwa niskiej jakości.

Innym źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego są spaliny samochodowe gromadzące się w obrębie głównych ciągów komunikacyjnych oraz terenów przyległych do nich. W okresie niesprzyjających wiatrów mogą one być wwiewane w głąb obszaru, stagnując w obrębie wąskich uliczek pomiędzy zwartymi szeregami zabudowy tworząc niebezpieczne dla zdrowia mieszkańców zastoiska „smogu”.

Warunki aerosanitarne

Ocenę jakości powietrza i obserwacji zmian przeprowadza w ramach państwowego monitoringu środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

Oceny stanu powietrza dokonuje się w strefach, w tym aglomeracjach. Sosnowiec został zaliczony do strefy: aglomeracji górnośląskiej. Najbliżej położoną stacją pomiarową w odniesieniu do terenu objętego projektem MPZP jest stacja zlokalizowana w Sosnowcu przy ul. Lubelskiej 51, usytuowana w odległości ok. 3,8 km w kierunku na wschód od jego granic.

Zgodnie danymi pomiarowymi dla tej stacji (2020 WIOŚ w Katowicach – *System monitoringu jakości powietrza*) odnotowuje się przekroczenia wartości praktycznie dla wszystkich badanych substancji: dwutlenku siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenków azotu NO_x i pyłu zawieszonego PM10. Przekroczenia te mają miejsce głównie w styczniu i grudniu. Średnia wartość roczne pozostają w normie, choć norma jest bliska przekroczenia w przypadku tlenków azotu NO_x. Notowane przekroczenia związane są głównie z „niską emisją” występującą w sezonie grzewczym.

Istotnym źródłem zanieczyszczeń powstających na terenie objętym planem są zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem drogowym, szczególnie w obrębie ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu (droga krajowa nr 86 i 94) oraz zanieczyszczenia powstające w indywidualnych paleniskach domowych, opalanych węglem. Zanieczyszczenia są także nawiewane na obszar opracowania z terenów sąsiednich.

5.1.10. Warunki florystyczno-faunistyczne

Zgodnie z podziałem Polski na regiony geobotaniczne według Matuszkiewicza (2008a) [1.2.29], teren objęty projektem MPZP położony jest na obszarze Działu Wyżyn Południowopolskich (C), Krainy Górnosląskiej (C.3), Okręgu Górnosląskiego Właściwego (C.3.1), Podokręgu Będzińskiego (C.3.1.e), z wyjątkiem krańca południowo-zachodniego, który znajduje się w granicach Podokręgu Bytomsko-Mysłowickiego (C.3.1.n).

Do potencjalnej roślinności naturalnej zgodnie z opracowaniem Matuszkiewicza (2008b) [1.2.30] na przedmiotowym terenie należą zbiorowiska leśne: żyzna buczyna sudecka *Dentario enneaphyllidis-Fagetum* (wschodnia część terenu opracowania), łęg jesionowo-olszowy *Fraxino-Alnetum* (wschodnie krańce obszaru opracowania) oraz subkontynentalny grąd dębowo-grabowo-lipowy *Tilio-Carpinetum* (zachodnia część terenu opracowania).

Opisywany teren został w przeszłości silnie przekształcony. Najpierw swoje piętno odcisnęła tutaj działalność przemysłowa, następnie tereny były stopniowo zabudowywane. W wyniku tych procesów, pierwotna roślinność została z tego obszaru całkowicie usunięta. W granicach opracowania brak lasów, występują tu jedynie zadrzewienia, jednak ich powierzchnia jest bardzo ograniczona. Rzadko wykształcają się tu zwarte drzewostany, częstsze są tereny porośnięte pojedynczymi drzewami lub ich niewielkimi grupami.

Czasem zadrzewienia mają charakter wtórny i porastają tereny wcześniej przekształcone. Wówczas dominują tam gatunki pospolite i szybko rosnące, takie jak topole *Populus* sp. i wierzby *Salix* sp. Znaczna część zieleni wysokiej pochodzi też z celowych nasadzeń, tak jak na przykład alejowe nasadzenie przy ul. Stalowej. Na aleję tą składają się głównie klony jesionolistne *Acer negundo* (gatunek tej jest zresztą szeroko rozpowszechniony na opisywanym terenie). Zieleń kształtowana dominuje też w obrębie Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego. Zieleń wysoka powszechnie sadzona jest też w obrębie ogrodów działkowych i ogrodów przydomowych towarzyszących zabudowie jednorodzinnej. W przypadku tych nasadzeń skład gatunkowy jest bardzo różnorodny i zmienny.

Ogólnie teren jest silnie zurbanizowany i pokrywa roślinna jest dość słabo wykształcona. Dominują płaty roślinności ruderalnej, towarzyszące terenom zabudowywanym i utwardzonym. Również rozleglejsze tereny biologiczne czynne, występujące głównie w części wschodniej stanowią raczej roślinność o charakterze ruderalnym, a także zbiorowiska wytwarzające się na terenach przekształconych. Dominują tu trawy *Poaceae* i różne byliny, np. bylica pospolita *Artemisia vulgaris*. Na terenie opracowania, zwłaszcza na miejscach silnie przekształconych i nieużytkowanych pojawiają się gatunki inwazyjne, takie jak nawłocie *Solidago* sp.

Zarówno kwerenda literatury, jak i analiza istniejących obecnie warunków środowiska wskazują, że w granicach obszaru objętego projektem planu nie występują współcześnie uwarunkowania sprzyjające występowaniu cennych elementów flory. Nie odnotowano tu stanowisk gatunków rzadkich i/lub zagrożonych wyginięciem roślin.

Biorąc pod uwagę istniejące aktualnie w granicach opracowania uwarunkowania ekologiczne można stwierdzić, że fauna przedmiotowego terenu reprezentowana jest głównie przez gatunki

zsynantropizowane, występujące powszechnie na obszarach zurbanizowanych. Spośród kręgowców najliczniejszą grupę stanowią ptaki, z których część może gniazdować na obszarze objętym projektem planu. Zaliczają się do nich m.in. takie gatunki jak m.in.: gołąb miejski *Columba livia* forma *urbana*, sroka *Pica pica*, kawka *Coloeus monedula*, bogatka *Parus major*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, grzywacz *Columba palumbus*, wróbel *Passer domestica*, szpak *Sturnus vulgaris*, kos *Turdus merula*, kwiczoł *Turdus pilaris* czy zięba *Fringilla colelebs*. Występujące tu potencjalnie ssaki reprezentuje drobna zwierzyna, w tym przede wszystkim pospolite gryzonie. Wśród zadrzewień pojawiać się mogą także chronione gatunki takie jak wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris* natomiast w obrębie osiedli z zabudowy jednorodzinnej jeż *Erinaceus* sp. Zakamarki w budynkach mogą stanowić siedliska nietoperzy, które również dość powszechnie występują w miastach, z uwagi na tryb życia ich obecność jest trudniejsza do wykrycia. Lokalne warunki środowiska nie należą natomiast generalnie do sprzyjających bytowaniu gadów i płazów, a brak zbiorników wodnych czy terenów podmokłych uniemożliwia rozród przedstawicieli tej drugiej grupy kręgowców w granicach opisywanego obszaru.

Na terenie opracowania, podobnie jak na innych obszarach, najliczniej reprezentowana jest fauna bezkręgowców. Zaliczają się do niej głównie przedstawiciele owadów, pajęczaków, mięczaków, a także m.in. wijów, pierścienic i nicieni. Najliczniejszą, a przy tym najbardziej zróżnicowaną grupę stanowią owady, należące do różnych jednostek systematycznych, w tym między innymi gatunki zaliczane do motyli (syn. łuskoskrzydłe), prostoskrzydłych, chrząszczy (tęgopokrywe), muchówek, błonkówek (syn. błonkoskrzydłe) czy pluskwiaków.

Do chronionych gatunków zwierząt występujących lub potencjalnie występujących na charakteryzowanym obszarze zaliczają się przede wszystkim ptaki. Zdecydowana większość lokalnej awifauny objęta jest ścisłą ochroną gatunkową. Chronione częściowo są: gołąb miejski, kawka i sroka. Siedliska sprzyjające przynajmniej czasowemu bytowaniu w granicach opracowania znajdować mogą także inne chronione, choć dość często spotykane na terenach miast ssaki, takie jak wiewiórki pospolite i jeże, a spośród bezkręgowców np. trzmiel *Bombus* spp. i ślimak winniczek *Helix pomatia*.

5.1.11. Powiązania przyrodnicze terenu z obszarami otaczającymi

Rzeźba terenu, budowa geologiczna, charakter zagospodarowania, a także szata roślinna stanowią o licznych powiązaniach przyrodniczych przedmiotowego terenu z obszarami otaczającymi. Wymiana biologiczna między obszarem opracowania a terenami przyległymi jest mocno ograniczona, gdyż istnieje w tym rejonie szereg poważnych barier ekologicznych. Od południa stanowi taką barierę droga krajowa nr 86 i droga krajowa nr 94. Ponadto we wschodniej części terenu opracowania znajduje się węzeł łączący te dwie drogi, który również może oddziaływać jako bariera ekologiczna. Migracje na wschód ograniczać może również ul. Będzińska.

Ogólnie teren opracowania w znacznej mierze składa się z terenów zabudowanych i takimi terenami jest też otoczony, przez co nie sprzyja migracjom organizmów żywych. Swego rodzaju lokalną osią migracji mogą być tereny wzdłuż ul. Stalowej, które w projektowanym planie pozostawione zostały

jako tereny zieleni lub tereny zieleni z ciągami pieszymi. Tereny zielone w tym rejonie mają układ liniowy i prowadzą na południe, łącząc się z większym terenem zielonym – Parkiem Tysiąclecia. Choć i tu występuje bariera w postaci ul. Baczyńskiego, niemniej jest ona stosunkowo słaba wobec innych barier występujących w tym rejonie.

W naturalny sposób migracjom sprzyjać będą bardziej obszary położone we wschodniej części terenu opracowania, gdzie znajduje się więcej terenów biologicznie czynnych. Ewentualne migracje w tym rejonie będą odbywały się w kierunku północnym, gdzie występuje podobne zagospodarowanie, jak w granicach opracowania. W znacznej mierze tereny biologicznie czynne mają tu postać ogrodów działkowych, co z jednej strony może stanowić stosunkowo dogodne siedlisko dla niektórych organizmów, na inne natomiast (zwłaszcza większe zwierzęta) może oddziaływać barierowo z uwagi na liczne grodziska.

Warto również wspomnieć, iż niektóre liniowe struktury antropogeniczne takie jak np. pobocza dróg lub linie kolejowe umożliwiają w pewnym stopniu rozprzestrzenianie się niektórych gatunków, głównie wiatrosiewnych gatunków roślin.

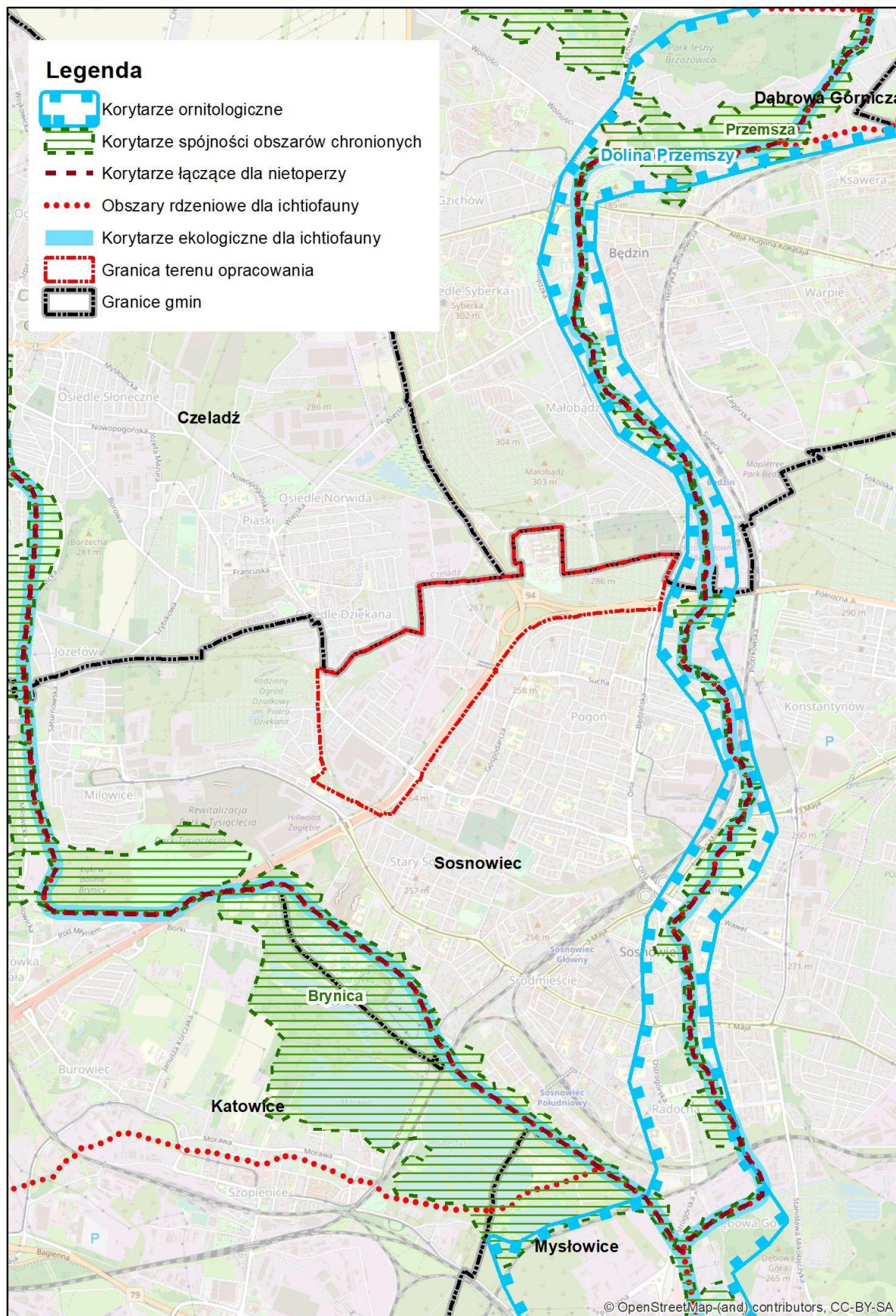
W granicach terenu objętego projektem planu nie wyznaczono szlaków migracji ssaków kopytnych i drapieżnych czy ptaków. Nie występują tu również korytarze spójności obszarów chronionych wyznaczone na terenie całego województwa [1.2.16].

Najbliższe korytarze ekologiczne (dla ichtiofauny, nietoperzy, ptaków, a także korytarze spójności obszarów chronionych) przebiegają tuż za wschodnią granicą terenu opracowania i związane są z korytem rzeki Przemszy.

Przebieg najbliższych korytarzy ekologicznych w tym rejonie przedstawia rys. 5.

Do powiązań przyrodniczych omawianego terenu z obszarami przyległymi należą również złoża kopalin oraz zalegające w podłożu geologicznym piętra wodonośne.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru ograniczonego drogami DK86 i DK94, ulicami Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Będzińską oraz granicami administracyjnymi miast Będzin i Czeladź

Rys. 5. Lokalizacja terenu objętego projektem MPZP względem przebiegu korytarzy ekologicznych

5.1.12. Istniejące zagrożenia środowiska, a jego odporność na degradację i zdolność do samoregeneracji

Z problemem odporności środowiska na degradację wiąże się ściśle ocena jego zdolności do regeneracji. Regeneracja następuje pod wpływem procesów naturalnych, gdyż celowe działania człowieka mogą znacznie przyspieszyć regenerację środowiska, zaburzając jednak naturalny cykl odnowienia przyrody. Generalnie można stwierdzić, że im wyższa jest odporność środowiska, tym większe są także jego możliwości regeneracyjne. Zdolność do regeneracji najczęściej jest wyrażana długością czasu, jaki upływa między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko a powrotem środowiska do stanu, który występował przed rozpoczęciem działania tych czynników. Uzupełniającym miernikiem jest różnica stanów środowiska w punkcie „początkowym” (przed oddziaływaniem) i końcowym („po regeneracji”), ponieważ środowisko rzadko wraca do stanu w pełni zgodnego ze stanem wyjściowym.

Tempo regeneracji ekosystemów zależy od wielu czynników. Wpływa na nie między innymi stan zachowania naturalnych siedlisk przyrodniczych, które tu niegdyś występowały oraz charakter i stopień natężenia określonych stresorów (czynników degradacyjnych). Stan środowiska w granicach przedmiotowego terenu kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale także przez wypadkową ich powiązań z otoczeniem.

Degradacja środowiska przyrodniczego w granicach przedmiotowego terenu wynika z zagospodarowania terenu przez człowieka. Jak wskazano powyżej większość obszaru objętego planem jest w obecnie zabudowana. Zagospodarowywanie obszaru pociągnęło za sobą zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi, a także zniszczenia i degradację siedlisk przyrodniczych oraz występującej tu niegdyś szaty roślinnej, fauny i mykobioty, choć nadmienić należy, że obecna zabudowa powstała na terenie już zwykle przekształconym, m.in. w wyniku wcześniejszej działalności przemysłowej.

Obecnie do głównych antropogenicznych oddziaływań i zagrożeń środowiska przedmiotowego obszaru należą:

- przekształcenia powierzchni ziemi i przeobrażenia szaty roślinnej i fauny,
- zagrożenia środowiska wodno-gruntowego, wód powierzchniowych i podziemnych
- zanieczyszczenie powietrza,
- emisja hałasu,
- promieniowanie niejonizujące.

Przekształcenia powierzchni ziemi i przeobrażenia szaty roślinnej oraz fauny

Jednym z najbardziej widocznych przejawów przekształcenia środowiska naturalnego są zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi oraz przeobrażenia szaty roślinnej. Trwałe i praktycznie nieodwracalne przekształcenia powierzchni ziemi są związane głównie z obszarami zabudowanymi i obszarami w rejonach infrastruktury komunikacyjnej, co miało powszechnie miejsce na terenie

objętym opracowaniem. W wielu miejscach naturalne powierzchnie biologiczne czynne zostały tu zniwelowane na rzecz powierzchni zabudowanych, utwardzonych i szczelnych.

Przykładem przeobrażeń szaty roślinnej jest zmniejszenie się na przestrzeni lat obszarów leśnych, spowodowane odlesianiem i zajmowaniem gruntów na potrzeby rolnictwa, osadnictwa, a następnie dalszego rozwoju zabudowy i infrastruktury komunikacyjnej. W omawianym przypadku mamy jeszcze też do czynienia z przeszłą działalnością przemysłową.

W chwili obecnej pierwotna roślinność nie występuje w ogóle na obszarze planu, jako, że nie zachowały się tu tereny leśne. Zastąpione zostały one lokalnie przez wtórne zadrzewienia, tworzące się w wyniku nasadzeń oraz naturalnej sukcesji roślinności na terenach nieużytkowanych. Na młodszych nieużytkach nierzadko obserwuje się kolonizację przez obce gatunki inwazyjne lub rodzime rośliny ekspansywne. W odniesieniu do terenu opracowania do pierwszej grupy zalicza się przede wszystkim nawłocie *Solidago* sp. Nawłocie zaliczone zostały do tzw. *transformers*, czyli grupy inwazyjnych roślin powodujących istotne zmiany w środowisku na terenie kraju [1.2.31] i wielu krajach Unii Europejskiej [1.2.32]. Ich wpływ przejawia się przede wszystkim w wypieraniu gatunków rodzimych i zajmowaniu dostępnych nisz ekologicznych. Powodują one także przekształcenie środowiska glebowego. Przejawia się ono w zmianach fizyko-chemicznych właściwości gleby, np.: akumulacji allelopatyn czy ujemnym wpływie na obieg pierwiastków biogennych, takich jak węgiel, fosfor czy azot azotanowy. Ponadto wpływają one na strukturę mechaniczną gleby, poprzez zmniejszenie trwałości agregatów glebowych oraz wzrost gęstości objętościowej gleby.

Przeobrażenia szaty roślinnej i siedlisk przyrodniczych pociągnęły za sobą widoczne zmiany w składzie gatunkowym zwierząt. Wraz z zagospodarowaniem i rozwojem zabudowy spektrum występujących tu gatunków zawężało się do zwierząt dobrze tolerujących warunki panujące na obszarach zurbanizowanych. Podobnie jak w przypadku roślin i grzybów, w granicach opracowania występują obecnie głównie gatunki zwierząt o szerokiej skali ekologicznej, zazwyczaj pospolitych i częstych w skali regionu i kraju.

W obszarze objętym projektem MPZP nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

Zagrożenia środowiska wodno-gruntowego, wód powierzchniowych i podziemnych

Środowisko gruntowe ulega szczególnie silnej degradacji w rejonach zabudowy kubaturowej i większych ciągów komunikacyjnych. Przejawia się ono zmianami w naturalnych układach, m.in. poprzez zniszczenie profili glebowych. Zaburzane są także stosunki wodne poprzez przykrywanie powierzchni ziemi szczelnymi powierzchniami, takimi jak asfalt czy beton. Oddziaływaniem związanym z przyrostem powierzchni szczelnych jest zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, co ogranicza możliwości infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie skutkuje wzrostem spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych. Dochodzi także do przenikania zanieczyszczeń z powietrza lub wraz z opadami atmosferycznymi, co prowadzi do zmian chemizmu gleb, szczególnie w otoczeniu dróg. Składa się na to także używanie w okresie zimowym soli drogowej. W odniesieniu do przedmiotowego terenu grunty zanieczyszczane są głównie substancjami wprowadzonymi przez opady atmosferyczne i spaliny samochodowe.

Czynnikiem wpływającym na grunty w granicach opracowania jest także oddziaływanie mechaniczne w postaci rozjeżdżania przez pojazdy czy też wydeptywania.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Wraz z intensyfikacją rozwoju zabudowy mieszkaniowej, usługowej i rozbudową sieci komunikacyjnej w postaci dróg wiąże się także problem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Na terenie objęty planem głównym źródłem zanieczyszczeń są domowe paleniska opalane paliwem słabej jakości oraz liniowe źródła emisji zanieczyszczeń w postaci ciągów komunikacyjnych, w rejonie których generowane są spaliny samochodowe. Uzyskiwanie energii cieplnej w indywidualnych paleniskach, wykorzystujących głównie węgiel, nierzadko złej jakości, jest źródłem występowania zjawiska tzw. niskiej emisji, nasilającej się w sezonie grzewczym. Znajduje to odzwierciedlenie we wzrostach stężeń m.in. pyłu zawieszonego PM 10 odnotowywanych w chłodnych okresach roku. Problem ten dotyczy w głównej mierze zabudowy jednorodzinnej.

Warunki aerosanitarne na terenie objętym projektem m.p.z.p. są kształtowane zarówno przez czynniki wewnętrzne (mające źródło w obszarze opracowania), jak i zewnętrzne (poza jego granicami). Zanieczyszczenia powietrza mogą być generowane zarówno na terenie planu, jak i być nawiewane z innych obszarów. W odniesieniu do charakteryzowanego terenu głównym źródłem zanieczyszczeń powstających poza jego granicami są ciągi komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu, do których zalicza się przede wszystkim drogi krajowe nr 86 i 94, a także ul. Będzińską. Z uwagi na gęstość i dużą koncentrację zabudowy emisje powodowane być mogą także przez wzmożony ruch lokalny.

Warto podkreślić, że warunki aerosanitarne na przedmiotowym terenie charakteryzują się zmiennością w czasie i przestrzeni.

Emisja hałasu

Hałas należy do czynników, których bezpośredni wpływ jest ograniczony do czasu jego trwania. Pod tym względem środowisko wykazuje wysoką zdolność do regeneracji.

W odniesieniu do terenu opracowania do głównych źródeł hałasu należą przede wszystkim ciągi komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu (szczególnie droga krajowa nr 94 i 86), które oddziałują na tereny przyległe. Na hałas komunikacyjny są narażane przede wszystkim obiekty zlokalizowane w pierwszej linii zabudowy wzdłuż danej drogi.

Zgodnie z mapą akustyczną miasta Sosnowca [1.2.42] na terenie objętym projektem MPZP notuje się przekroczenia norm dotyczących hałasu drogowego. Dotyczy zwłaszcza ulicy Gorta-Roweckiego, która jest ciągiem komunikacyjnym istotnym w komunikacji lokalnej, a przez to ruchliwym. Siłą rzeczy na terenie opracowania odznacza się też oddziaływanie akustyczne dróg krajowych 86 i 94, przy czym z uwagi na charakter zagospodarowania terenów w pobliżu tych dróg, nie notuje się tu praktycznie przekroczeń, za wyjątkiem rejonu ul. Jabłoniowej. Oddziaływanie akustyczne wspomnianych dróg krajowych wyraźniejsze jest na terenach położonych poza granicami opracowania, na południe od tych dróg.

Podsumowując, należy stwierdzić, że odporność środowiska na degradację i powiązana z nią zdolność do regeneracji, jest zróżnicowana w zależności od komponentu środowiska i zależy w znacznej mierze od charakteru, natężenia oraz czasu trwania czynnika degradującego na dany komponent.

Generalnie w odniesieniu do charakteru zagospodarowania i czynników antropogenicznych występujących w granicach opracowania, lokalne środowisko jako całość jest mało odporne na degradację. Przykładem komponentów środowiskowych o stosunkowo małej odporności i powolnej regeneracji są między innymi gleby, a także wody podziemne. W odniesieniu do przyrody żywej do mało odpornych na degradację zaliczają się przede wszystkim naturalne siedliska przyrodnicze oraz organizmy o wąskiej skali tolerancji ekologicznej, które jednak już na ten czas, są w granicach terenu opracowania rzadkie lub nie występują.

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Poprzez brak realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego rozumie się sytuację pozostawienia obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym, a więc w niewielkim zakresie zagospodarowanie zachodziłoby zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a częściowo pozostawienie terenu w nieustalonym stanie planistycznym. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zasadniczo nie wprowadza zmian w obszarze dotychczas objętym obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Jak że teren opracowania, jak wspomniano jest już w znacznej mierze zagospodarowany, objęcie go miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego pozwoli na szybsze i skuteczniejsze realizowanie wszelkich zamierzeń inwestycyjnych. Należy przy tym zaznaczyć, że rozwój w granicach opracowania, usankcjonowany opiniowanym planem opierał się będzie głównie na zagęszczaniu istniejącej zabudowy, bez większej szkody dla środowiska przyrodniczego. Jest to

zgodne z zasadą racjonalnego gospodarowania przestrzenią w miastach, stąd uznać należy, że pozostawienie terenu w nieuporządkowanym stanie planistycznym mogłoby skutkować mniej zharmonizowanym rozwojem nowej zabudowy.

Zaznaczyć też należy, że projekt planu przewiduje zachowanie części terenów biologicznie czynnych, głównie w postaci ogrodów działkowych, a także poszerzenie istniejącego arealu tych ogrodów. Za korzystne przyjąć należy przeznaczenie na tereny ogrodów działkowych również terenów byłej ciepłowni, co również pozwoli na racjonalne wykorzystanie przestrzeni miejskiej i przywrócenie części terenów, obecnie nieużytkowanych do nowego zagospodarowania.

Brak przyjęcia i stosowania zasad ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu oraz ochrony, kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu ustalonych zapisami projektu MPZP przyczynić się może do pogorszenia się istniejących tu obecnie warunków środowiska.

6. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

6.1. Formy ochrony prawnej

6.1.1. Zasoby wodne

Zasoby wodne podlegają ochronie na mocy ustawy *Prawo wodne* [1.2.6]. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Ochronie podlegają między innymi wody podziemne i obszary ich zasilania. Ochrona ta polega na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz na utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód.

Północny i wschodni skraj terenu opracowania położony jest w granicach GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom”. Nie występują tu również ujęcia wód podziemnych.

Teren objęty projektem MPZP położony jest w zasięgu dwóch jednolitych wód powierzchniowych (JCWP):

- JCWP „Przemsza od Zbiornika Przeczyce do ujścia Białej Przemszy” (kod: PLRW2000821279) – wschodnia część terenu opracowania. Znajduje się ona w regionie wodnym Małej Wisły. Posiada status silnie zmienionej części wód, a osiągnięcie celów środowiskowych, jakimi są: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego jest zagrożona. Z uwagi na brak możliwości technicznym wyznaczono dla opisywanej JCWP odstępstwo zakładając, że dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.
- JCWP „Brynica od Zbiornika Kozłowa Góra do ujścia” (kod: PLRW2000921269) – zachodnia i centralna część terenu opracowania. Znajduje się ona w regionie wodnym Małej Wisły. Posiada status silnie zmienionej części wód, stan jest zły, a osiągnięcie celów środowiskowych, jakimi są: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego jest zagrożona. Z uwagi na brak możliwości technicznym wyznaczono dla opisywanej JCWP odstępstwo zakładając, że dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

W przedstawionym do oceny projekcie MPZP wprowadzono zapisy służące ochronie wód powierzchniowych i podziemnych. Zgodnie z ustaleniami tego dokumentu zakazuje się prowadzenia gospodarki ściekowej w sposób mogący spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu parametrów, określających stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Ustala się obowiązek docelowego odprowadzania ścieków do systemu kanalizacji miejskiej, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki ściekowej. Dopuszcza się retencjonowanie wód opadowych i roztopowych, w tym zagospodarowania w obiektach budowlanych i urządzeniach lub do

wykorzystania gospodarczego na działce. W związku z powyższym należy przyjąć, że realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do pogorszenia się stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

6.1.2. Złoża kopalin

Udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie na mocy ustawy *Prawo ochrony środowiska* [1.2.2] oraz ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* [1.2.7].

Cały obszar znajduje się w granicach udokumentowanego złoża „Saturn” (pokłady z grupy 800), centralna i zachodnia część terenu opracowania znajduje się w granicach złoża „Saturn” (grupy pokładów 400, 500, 600), wschodnia część terenu opracowania znajduje się w granicach złoża „Sosnowiec”, a część terenu opracowania na krańcach północnych znajduje się w granicach złoża „Paryż”. Nie ustanowiono tu żadnego obszaru i terenu górniczego, a złoża te nie jest obecnie eksploatowane.

Zapisy projektu planu nie wprowadzają zakazu eksploatacji złóż kopalin.

6.1.3. Flora, fauna i mykobiota

Flora i fauna podlega ochronie na mocy ustawy *Prawo ochrony środowiska* [1.2.2] oraz *Ustawy o ochronie przyrody* [1.2.3].

Zgodnie z *Prawem Ochrony Środowiska* ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- 1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,
- 2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- 3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- 4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

W myśl *Ustawy o Ochronie Przyrody* ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

W stosunku do rodzimych dziko występujących roślin objętych ochroną gatunkową (ściśłą lub częściową) obowiązują zakazy:

- 1) zrywania, niszczenia i uszkodzania;
- 2) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej i gleby w ostojach;

- 4) pozyskiwania, zbioru, przetrzymywania, posiadania, preparowania i przetwarzania okazów gatunków;
- 5) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny okazów gatunków;
- 6) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków.

W stosunku do zwierząt należących do gatunków dziko występujących objętych ochroną ścisłą lub częściową wprowadza się m.in. następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania i chwytania;
- 3) transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, a także posiadania żywych zwierząt;
- 4) zbierania, przetrzymywania i posiadania okazów gatunków;
- 5) umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych;
- 6) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 7) niszczenia ich gniazd;
- 8) niszczenia ich mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień;
- 9) wybierania, posiadania i przechowywania ich jaj;
- 10) wyrabiania, posiadania i przechowywania wydmuszek;
- 11) preparowania okazów gatunków;
- 12) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny okazów gatunków;
- 13) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 14) umyślnego płoszenia i niepokojenia;
- 15) przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 16) przemieszczania urodzonych i hodowanych w niewoli do stanowisk naturalnych.

Ochronie, polegającej na zapobieganiu niszczeniu i dewastacji, podlegają także tereny zieleni urządzonej, drzewa i krzewy oraz ich zbiorowiska niebędące lasem. W ustawie o ochronie przyrody nakazano zwrócić szczególną uwagę na roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów. Prace te mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nie szkodzący drzewom lub krzewom. W okresie zimowym na ulicach, placach oraz drogach publicznych środki chemiczne mogą być stosowane tylko w sposób nieszkodzący terenom zieleni oraz zadrzewieniom.

Z terenu projektu MPZP nie wykazywano stanowisk roślin i grzybów chronionych i/lub zagrożonych wyginięciem. Objęta ochroną gatunkową jest natomiast zdecydowana większość występujących lub potencjalnie występujących na tym terenie ptaków (wyjątkiem w tej kwestii jest np. grzywacz *Columba palumbus*). Realizacja zapisów projektu MPZP dotycząca wprowadzania zabudowy na tereny biologicznie czynne pociągać będzie za sobą w niektórych miejscach konieczność wycinki drzew i krzewów. Biorąc pod uwagę, że wycinka zieleni wysokiej odbywać się powinna po uzyskaniu stosownych zezwoleń, poprzedzonych wizją przyrodniczą pod kątem kontroli ewentualnego występowania gniazd ptasich i budek lęgowych oraz uwzględniając, że w sąsiedztwie terenu objętego planem występują siedliska sprzyjające bytowaniu i gniazdowaniu przedstawicieli

awifauny obszaru opracowania, należy przyjąć, że realizacja ustaleń projektu MPZP nie wpłynie negatywnie na lokalne zasoby gatunków chronionych ptaków.

6.1.4. Walory krajobrazowe oraz dziedzictwo kulturowe

Walory krajobrazowe podlegają ochronie na mocy *ustawy o ochronie przyrody* [1.2.3], natomiast obiekty zabytkowe chronione są zgodnie z *ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* [1.2.11].

Walory krajobrazowe, rozumiane jako wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka, podlegają ochronie bez względu na to, czy są objęte szczególnymi formami ochrony przyrody.

Teren objęty projektem MPZP obejmuje obszar o krajobrazie miejskim. Nie wyznaczono tu krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa

W zakresie kształtowania krajobrazu w przedstawionym do oceny projekcie MPZP wprowadzono następujące zapisy:

1. W ramach wyznaczonych terenów zieleni Z oraz terenów zieleni i ciągu pieszo-rowerowego Z/KX ustala się zakaz zabudowy obiektami kubaturowymi, z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń planu oraz realizację ciągów pieszo-rowerowych stanowiących kontynuację istniejących ciągów.,
2. Dla terenów zieleni wyznaczonych wzdłuż dróg DK94 i DK86 ustala się nakaz jej nasadzeń w formie zwartej, kształtowanej piętrowo (zieleń niska, średnia, wysoka – krzewy i drzewa) roślinności.

W ramach obszaru objętego planem nie występują obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy prawa miejscowego.

6.1.5. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny podlega ochronie na mocy *rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu* [1.2.8].

Dopuszczalne poziomy hałasu określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112) dla wspomnianych terenów zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałas w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45

1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym

W granicach terenu objętego planem występuje zabudowa chroniona akustycznie.

Do głównych źródeł hałasu na terenie objętym opracowaniem należą źródła liniowe, tj. drogi. Największy wpływ na kształtowanie poziomu hałasu drogowego mają parametry źródła, tj. parametry ruchu drogowego, natężenie ruchu, udział pojazdów ciężkich oraz prędkość pojazdów. Bardzo duży wpływ odgrywa stan techniczny pojazdów oraz stan nawierzchni drogi. Poza wymienionymi czynnikami dodatkowy wpływ na poziom emitowanego hałasu ma też płynność ruchu i styl jazdy. O wielkości natężenia hałasu decydują również: ukształtowanie terenu, odległość odbiorcy od jezdni,

kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, roślinność itp.), sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

W projekcie MPZP wprowadzono następujące zapisy w zakresie ochrony przed hałasem:

1. obowiązek uwzględnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, to jest:
 - a) dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej **MW,U** przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
 - b) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej i usług podstawowych **MN, MN,U** przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
 - c) dla terenu zabudowy usługowej - usług zdrowia **UZ** jak dla terenów szpitali w miastach;

6.1.6. Grunty rolne i leśne

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie z mocy *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych* [1.2.5]. W granicach omawianego terenu nie występują grunty rolne, brak również terenów leśnych.

6.1.7. Formy ochrony przyrody

Na terenie objętym projektem planu nie występują obszarowe ani punktowe formy ochrony przyrody w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody*.

Do najbliższych położonych obiektów chronionych należą drzewa pomnikowe zgrupowane w Parku Schöena, oddalonym od granicy opracowania o ok. 250 m na wschód. Spośród obszarowych form ochrony przyrody najbliższym względem charakteryzowanego terenu usytuowany jest obszar chronionego krajobrazu „Góra Zamkowa, Wzgórze Doroty i Lasek Grodziecki” w Będzinie, zlokalizowany ok. 2,4 km w kierunku na północ. Najbliższy obszar Natura 2000 to: specjalny obszar ochrony siedlisk Lipienniki w Dąbrowie Górniczej (9,1 km na północny wschód od granic obszaru opracowania).

Biorąc pod uwagę zapisy planu oraz odległość od obiektów chronionych należy stwierdzić, że realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie negatywnie oddziaływać na obszary i inne obiekty chronione.

6.1.8. Obszary cenne przyrodniczo a nie objęte ochroną

Teren objęty projektem MPZP został znacząco przekształcony antropogenicznie i nie wyróżnia się podwyższonymi walorami przyrodniczymi. Znaczną jego część pokrywają obszary zabudowane.

W skali lokalnej jedynie ogrody działkowe mogą pełnić istotniejszą rolę jako ostoja bioróżnorodności, choć są to siedliska, które nie wszystkie gatunki będą w stanie zasiedlić, z uwagi na specyficzną formę użytkowania, w której dużą rolę odgrywa kształtowanie zieleni przez człowieka. Niewielkie

zadrzewienia również mogą pełnić pewne funkcje jako ostoje zwierząt i roślin, ich powierzchnia jest jednak niewielka, a są przy tym silnie izolowane przez okoliczne tereny zabudowane, a także podlegają silnej antropopresji. Stąd nie przedstawiają większej wartości przyrodniczej.

Korytarze ekologiczne

W granicach terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przebiegają korytarze ekologiczne wyznaczone na terenie województwa śląskiego [1.2.40]. Obecnie teren jest silnie zurbanizowany i nie pełni ważniejszych funkcji migracyjnych. Tereny, które mogą w pewnym stopniu realizować te rolę zostały zachowane w projekcie planu w dotychczasowym zagospodarowaniu: dotyczy to okolic ul. Stalowej oraz terenów ogrodów działkowych na wschodzie.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu

Podstawowe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione w następujących dokumentach krajowych:

1. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (ogłoszona w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 432),
2. Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju z 2005 r.
3. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (do 2030 r.)
4. Polska 2025 – Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000 r.),
5. Polityka ekologiczna państwa 2030, PEP2030 (Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2019)

oraz w dokumentach międzynarodowych, ratyfikowanych przez stronę polską, których ustalenia w znaczącej części zawarte są w wyżej wymienionych dokumentach oraz przepisach prawnych.

Główne cele zawarte w tych dokumentach to:

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- przyjęcie nadrzędnej zasady zrównoważonego rozwoju,
- eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonizowanie z zagospodarowaniem,
- ochrona zasobów wodnych poprzez prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach, polegającej m.in. na wprowadzeniu szczególnych zasad ochrony środowiska w obszarach alimentacji wód podziemnych, zachowanie nieuregulowanych rzek, których funkcje przyrodnicze nie uległy dewastacji,
- ochrona dolin rzecznych reprezentujących bogactwo przyrody oraz spełniających funkcje korytarzy ekologicznych, oczek wodnych i terenów wodno-błotnych,

- tworzenie warunków dla ochrony i rozwoju terenów zielonych wewnątrz i wokół miast oraz zagospodarowanych terenów rekreacyjnych,
- zahamowanie procesów degradacji oraz przywrócenie wartości środowiska przyrodniczego na obszarach o szczególnym jego zniszczeniu lub zubożeniu przez urbanizację, melioracje osuszające oraz regulacje rzek,
- określenie obszarów wymagających ograniczenia działalności inwestycyjnej i gospodarczej,
- określenie złóż surowców mineralnych, których eksploatacja nie może być uruchomiona, jeżeli może naruszać inne zasoby przyrody, istotne części lub całość systemu ekologicznego,
- uwzględnienie ekologicznych podstaw polityki przestrzennej w stosunku do transportu poprzez wskazanie obszarów do preferencji prośrodowiskowego transportu i nasycenie odpowiednim transportem obszarów o szczególnych walorach społecznych, realizację na przebiegu korytarzy ekologicznych przepustów drogowych umożliwiających migracje fauny, odpowiednie trasowanie autostrad z ominięciem obszarów o cennych walorach przyrodniczych,
- stopniowe rozszerzanie i utrwalanie dobrej kondycji ekologicznej obszarów o walorach przyrodniczych objętych ochroną prawną,
- powszechne i wzajemnie uzależnione uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz programach przedsięwzięć publicznych o znaczeniu ponadlokalnym,
- promowanie ekologicznych kierunków i form w wybranych dziedzinach i obszarach (ekoturystyka, ekoroelnictwo, ekosadownictwo),
- zlikwidowanie zagrożenia ekologicznego w obszarach o przekroczonych normach zanieczyszczeń,
- ochrona różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych, które stanowią główny potencjał przyrodniczy kraju,
- ustanowienie obowiązkowej komasacji gruntów realizowanej w oparciu o pomoc państwa, podporządkowanej działalności przeciwozyjnej na najlepszych glebach oraz najbardziej podatnych na erozję wodną lub podjęcie innych skutecznych środków gwarantujących odpowiednie ich zabezpieczenie przed erozją,
- zahamowanie rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na tereny o wysokich walorach krajobrazowych,
- ochrona jako „dziedzictwa ludzkości” zanikających krajobrazów (mozaiki ekosystemów leśnych, łąkowych, polnych oraz związanych z osadnictwem),
- priorytetowe traktowanie tworzenia korytarzy ekologicznych w trakcie realizacji programów zwiększania lesistości,
- ochrona i wykorzystanie rodzimej różnorodności biologicznej w programach rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju:

Głównym jej celem jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska oraz przywracaniu równowagi na obszarach dewastacji i degradacji przyrodniczej. Głównym założeniem rozwojowym strategii jest utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody a także zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Ponadto strategia zaleca:

- uwzględnić w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- pomoc państwa dla działalności proekologicznej, rekultywacji terenów i zasobów skażonych, dla czynnej ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- przestrzeganie prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty,
- zapewnienie równego dostępu do środowiska i jego zasobów,
- zapewnienie konkurencyjności wykorzystania zasobów odnawialnych i recyklingu surowców,
- zapewnienie swobodnego transferu technologicznego i inwestycji proekologicznych,
- uwzględnienie zagadnień środowiskowych w opracowywanych politykach i programach sektorowych szczebla krajowego i regionalnego.

Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP2030) integruje zakres tematyczny dokumentów:

- Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” BEiŚ) w części środowiskowej,
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA2020),
- Polityki klimatycznej Polski. Strategii redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020 (uchylona uchwałą Rady Ministrów w dniu 1 września 2015 r.), których okres obowiązywania został zaplanowany do końca 2020 r.

Zakres tematyczny PEP został uzupełniony o środowiskowe cele i priorytety Rządu RP oraz rozwija część środowiskową Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

W rezultacie PEP obejmuje następującą tematykę:

- bezpieczeństwo biologiczne, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane,
- klimat akustyczny,
- najlepsze dostępne techniki BAT,
- odpady,
- pola elektromagnetyczne,
- powierzchnia ziemi,

- powietrze,
- promieniowanie jonizujące,
- służby ochrony środowiska i podmioty biorące udział w zarządzaniu środowiskiem,
- system finansowania ochrony środowiska,
- system ocen oddziaływania na środowisko,
- technologie środowiskowe,
- wzorce zrównoważonej konsumpcji i edukacja ekologiczna, w tym dostęp do informacji,
- zasoby geologiczne,
- zasoby przyrodnicze, w tym krajobraz, leśnictwo i różnorodność biologiczna,
- zasoby wodne, w tym jakość wód,
- zmiany klimatu (mitygacja i adaptacja).

Polityka ekologiczna państwa opiera się na budowie innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, który jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. To właśnie człowiek jest nadrzędną wartością w Polityce ekologicznej Państwa 2030 poprzez koncentrację tematyką na jakości życia, zdrowiu i dobrobycie Polaków. Rolą polityki ekologicznej jest więc zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Jest podstawą do podejmowania działań na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym. Kluczowa dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej jest dodatkowo dbałość o kulturę współżycia ze środowiskiem na szczeblu samorządowym, zwłaszcza poprzez racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem oraz przyrodę przed nadmierną presją.

Wymienione powyżej cele generalnie znalazły odzwierciedlenie w ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

8. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (tzw. SPA2020) stanowi element szerszego projektu badawczego o nazwie KLIMADA, którego prowadzenie zakłada się do roku 2070.

We wskazanym dokumencie uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030, które wykazały, że w tym okresie największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp.), będące pochodnymi zmian klimatycznych. Zjawiska te będą występować z coraz większą częstotliwością i natężeniem oraz będą dotyczyć coraz większych obszarów kraju.

Wśród najbardziej wrażliwych sektorów i obszarów, dla których określono cele i kierunki działań adaptacyjnych znalazły się: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefy wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane.

Głównym celem SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cele szczegółowe oraz powiązane z nimi kierunki działań zostały określone następująco:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1 - dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2 - adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6 – zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

Kierunki działań:

- 2.1 - stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybkiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1 - wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
- 3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

- 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)
- 4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 5.1 – promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
- 5.2 – budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu

6.2 – ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

W świetle powyższych wskazań, mając na uwadze charakter oraz zakres (szczegółowość) ocenianego dokumentu planistycznego, a także charakter (uwarunkowania środowiskowe) i sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu należy stwierdzić, że miejscowy plan jest związany przede wszystkim z sektorami jakimi są: gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane, a w tym również z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w granicach przedmiotowego terenu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Obszar objęty projektem MPZP zlokalizowany jest także poza obszarami osuwisk.

Do głównych zagrożeń przedmiotowego terenu w kontekście zmian klimatycznych należą: intensyfikacja miejskiej wyspy ciepła, silne ulewy powodujące podtopienia oraz susze sprzyjające deficytowi wody w miastach.

Generalnie realizacja ocenianego planu może się przyczynić do intensyfikacji (rozszerzenia zjawiska) miejskiej wyspy ciepła. Planowany rozwój zabudowy obejmuje w tereny zabudowy głównie o charakterze mieszkaniowym i usługowym, dla których przyjęto wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej od 55 do 40%. Ponadto planowana zabudowa ma głównie charakter dogęszczania zabudowy istniejącej i w stosunku do już funkcjonujących obszarów zabudowanych zajmuje bardzo niewielką powierzchnię. W związku z powyższym występowanie zjawiska „miejskiej wyspy ciepła” będzie na przedmiotowym terenie ograniczane i nie przewiduje się jego znaczącej intensyfikacji.

Ogólnie rzecz ujmując ustalenia miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych SPA 2020: 1.3 i 1.5 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4.

Do ustaleń planu realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł (kierunek 1.3 i 4.2),
- zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł (kierunek 1.3 i 4.2),
- zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł (kierunek 1.3 i 4.2),
- obowiązek docelowego odprowadzania ścieków do istniejących i rozbudowywanych systemów sieci kanalizacji miejskiej (kierunek 4.2),
- wprowadzenie dla terenów zabudowy minimalnego procenta terenów biologicznie czynnych wynoszącego od 5 do 40% oraz utrzymanie terenów zieleni (kierunek 4.2).

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru ograniczonego drogami DK86 i DK94, ulicami Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Będzińską oraz granicami administracyjnymi miast Będzin i Czeladź

Wskazane powyżej zapisy sprzyjają również innym kierunkom działań służącym adaptacji do zmian klimatu.

9. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do *Uchwały Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*

Uchwała Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwała antysmogowa) wprowadza zakazy i ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych. Celem tych zakazów i ograniczeń jest zapobieżenie negatywnemu wpływowi na zdrowie ludzi i środowisko w granicach administracyjnych województwa śląskiego. Uchwała określa, jakie wymagania muszą spełniać instalacje, w których spalane są paliwa stałe oraz wymienia paliwa, których stosowanie jest zakazane.

Przedstawiony do oceny projekt dokumentu zawiera zapisy z zakresu ochrony powietrza, poprzez ograniczenie emisji pyłu PM10 związanej z wytwarzaniem energii cieplnej oraz z procesami inwestycyjnymi w budownictwie, gospodarce komunalnej, poprzez zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł i dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW.

Uznać należy, że projekt planu nie stoi w sprzeczności z zakazami i ograniczeniami zawartymi w *Uchwale Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*.

10. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Jak wykazano w powyższych rozdziałach niniejszej prognozy na terenie objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ani w jego sąsiedztwie nie występują obszarowe formy ochrony przyrody, w tym obszary sieci Natura 2000. Najbliższy obszar Natura 2000 to specjalny obszar ochrony siedlisk Lipienniki w Dąbrowie Górniczej (9,1 km na północny wschód od granic obszaru opracowania). Ze względu na lokalny zasięg oddziaływań związanych z realizacją ustaleń ocenianego MPZP nie prognozuje się ich wpływu na wymieniony wyżej obszar natura 2000, w tym na jego integralność i cel ochrony.

10.1. Oddziaływania rozwiązań planu na środowisko: bezpośrednio i pośrednie, średnio i długo terminowe, stałe i chwilowe, wtórne i skumulowane

Oceniany projekt planu przewiduje zasadniczo utrzymanie istniejącego zagospodarowania terenu. Nowa zabudowa projektowana w planie ma głównie charakter dogęszczający istniejących terenów zabudowanych. Znaczne powierzchnie terenów biologicznie czynnych zachowane zostaną w części wschodniej terenu opracowania, gdzie planuje się pozostawienie terenów zielonych oraz zwiększenie powierzchni zagospodarowanej na cele ogrodów działkowych.

Aktualnie w obszarze planu występuje generalnie stałe oddziaływanie istniejącego zagospodarowania na środowisko, związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł komunikacyjnych i przydomowych palenisk, emisją hałasu do otoczenia oraz dokonany, nieodwracalnym przekształceniem powierzchni terenu. Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie związana głównie z utrzymaniem i pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących.

Oddziaływanie krótkotrwale polegać będzie między innymi emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane) podczas etapu budowy. Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, bo związane będą z realizacją poszczególnych zadań założonych w planie, tj. ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji.

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi, spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez infrastrukturę. Wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i usunięciem porastającej jej roślinności. Lokalnie realizacja ustaleń planu będzie się wiązać z koniecznością wycinku zieleni wysokiej. Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie wyparta na tereny przyległe.

Aktualnie istniejące w rejonie obszaru opracowania ciągi komunikacyjne, oddziałują na tereny przyległe, między innymi w zakresie emisji hałasu. Nieuniknione jest to, że opisane wyżej oddziaływania będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Opisane wpływy zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji będą ograniczane zapisami planu, a także przepisami zawartymi w obowiązującym prawodawstwie.

Generalnie można stwierdzić, iż realizacja miejscowego planu przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Tab. 2. Charakterystyka typów oddziaływań

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich i obiektów w budowie - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i wycinka zieleni wysokiej (drzew i krzewów) 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost emisji hałasu komunikacyjnego - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod planowane zagospodarowanie
pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> - nie występują brak znaczących oddziaływań 	<ul style="list-style-type: none"> - intensyfikacja ruchu pojazdów
wtórne	<ul style="list-style-type: none"> - nie występują brak znaczących oddziaływań 	<ul style="list-style-type: none"> - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej infrastruktury
skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> - krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych oraz hałasu komunikacyjnego - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych (zielonych) 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów - kumulacja hałasu komunikacyjnego
krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych 	<ul style="list-style-type: none"> - nie występują brak znaczących oddziaływań
długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej - zmniejszenie powierzchni zadrzewionych 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany morfologii terenu (lokalnych warunków krajobrazowych) związane z powstawaniem nowych zabudowań - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej infrastruktury;
stałe	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany ukształtowania powierzchni terenu - zmiana lokalnego krajobrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalne zmiany mikroklimatu - zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych
chwilowe	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego

11. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

Teren objęty planem jest zurbanizowany i większą jego część stanowią obecnie tereny już zagospodarowane (zabudowane). Środowisko na omawianym terenie na skutek wieloletniej działalności człowieka zostało tak znacząco przekształcone, że praktycznie niemożliwy jest jego powrót do stanu pierwotnego. Fauna i flora są tutaj aktualnie reprezentowane głównie przez gatunki zsynantropizowane, przystosowane do warunków antropopresji panującej w środowisku miejskim, a występujące tu siedliska przyrodnicze mają przede wszystkim charakter antropogeniczny. Z tego względu omawiany teren nie prezentuje szczególnych wartości przyrodniczych.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu oraz jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach planu oraz przepisach odrębnych, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu MPZP w granicach przedmiotowego terenu nie będzie związana ze znaczącym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest w odległości ponad 50 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie realizacji zmian miejscowego planu będzie potencjalnie związane z lokalną niwelacją terenu, zajmowaniem powierzchni biologicznie czynnych oraz emisją hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami planu, będą miały charakter lokalny. Z tego względu przyjęć należy, że realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

13. Obszary problemowe

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny w znacznej części już zainwestowane, a przeznaczenia przyjęte w planie polegają w większości na utrzymaniu dotychczasowego sposobu zagospodarowania. W związku z powyższym można stwierdzić, iż potencjalne oddziaływania związane z realizacją ustaleń planu na obszarze opracowania już występują. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w przedstawionym do oceny projekcie MPZP oraz istniejących w jego granicach uwarunkowań środowiskowych nie wyznaczono obszarów problemowych.

Za potencjalnie problemowe uznać można istnienie zlikwidowanego szybu pogórniczego na terenie opracowania. Znajduje się on na terenie jednostki AC.39P,U. Obecnie obszar na którym się znajduje jest zagospodarowany na plan manewrowy / parking. Nie można wykluczyć jednak zmiany zagospodarowania w sposób dopuszczony planem w przyszłości. Ewentualna realizacja zabudowy na takich obszarach powinna zostać poprzedzona wykonaniem stosownych badań podłoża zgodnie

z obowiązującym ustawodawstwem, w celu określenia możliwości realizacji obiektów budowlanych, warunków ich posadowienia i konieczności zastosowania ewentualnych zabezpieczeń.

W przypadku wprowadzania nowych terenów zabudowy na obszarach biologicznie czynne, często problemem jest znalezienie równowagi (kompromisu) pomiędzy presją zajmowania pod zabudowę kolejnych obszarów, atrakcyjnych ze względu na swoją lokalizację, a zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska oraz utrzymania pełnej funkcji struktur ekologicznych. Problem ten nie będzie jednak znaczący w granicach opracowania, jako że tereny zieleni zwykle nie przedstawiają znaczącej wartości przyrodniczej, a także są silnie pofragmentowane. Przeznaczanie terenów biologicznie czynnych na zabudowę nie zawsze wiąże się przy tym z ich całkowitą likwidacją. W projekcie planu przewiduje się zwłaszcza rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, której towarzyszy zieleni w postaci przydomowych ogrodów.

Do istniejących i potencjalnych problemów w obszarze objętym projektem planu należy oddziaływanie akustyczne głównych ciągów komunikacyjnych. Jest to problem obecnie występujący i ze względu na sposób zagospodarowania terenu niemożliwy do całkowitej eliminacji – na obszarach silnie zurbanizowanych zawsze obok siebie występować będą obszary zabudowy mieszkaniowej i ruchliwe drogi. Zauważyć jednak należy, że projekt planu nie wprowadza nowej zabudowy chronionej akustycznie w pobliżu głównych ciągów komunikacyjnych, nie przyczynia się więc do zwiększenia powierzchni obszarów, na których mogą występować przekroczenia dopuszczalnych norm poziomu hałasu. Jedynym wyjątkiem jest fragmenty jednostki AC.16MN, gdzie planuje się dogęszczenie zabudowy w sąsiedztwie ul. Grota-Roweckiego. Właśnie przy tej ulicy notowane są obecnie przekroczenia norm poziomów hałasu. Skala tej rozbudowy będzie jednak niewielka. Ponadto w obrębie jednostki AC.16MN wyznaczono nieprzekraczalną linię zabudowy, która wymusza takie odsunięcie budynków od krawędzi drogi, które powinno zagwarantować zabezpieczenie nowej zabudowy przed ponadnormatywnym hałasem.

Rozwój infrastruktury drogowej oraz wprowadzanie zabudowy na tereny biologicznie czynne ograniczy w pewnym stopniu lokalne szlaki migracji. Warto jednak podkreślić, iż ze względu na zagospodarowanie terenu objętego planem oraz obszarów z nim sąsiadujących, teren w nikłym stopniu pełni funkcje korytarzowe, a głównie istniejące połączenia (ogrody działkowe we wschodniej części terenu opracowania i tereny zieleni wzdłuż ul. Stalowej) zostają zachowane.

14. Rozwiązania mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W ocenianym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzone zostały zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko. Zostały one opisane poniżej.

Ochrona powietrza atmosferycznego

W zakresie ochrony powietrza w projekcie MPZP ustala się:

ograniczenie emisji pyłów związanych z wytwarzaniem energii cieplnej oraz z procesami inwestycyjnymi w budownictwie, gospodarce komunalnej, poprzez:

- a) zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł,
- b) stosowanie urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW,
- c) stosowanie indywidualnych i grupowych systemów grzewczych spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych,
- d) uwzględnienie wymagań „Programu ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji”, w tym ograniczeń przyjętych uchwałą Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 12 kwietnia 2017 r., poz. 2624),
- e) zakaz stosowania materiałów pyłących (w szczególności żużli energetycznych) do utwardzania docelowych (trwałych) nawierzchni dróg i miejsc postojowych;

Ochrona środowiska gruntowo-wodnego

Zgodnie z zapisami przedstawionego do oceny dokumentu zakazuje się prowadzenia gospodarki ściekowej w sposób mogący spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu parametrów, określających stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Ustala się także obowiązek docelowego odprowadzania ścieków do systemu kanalizacji miejskiej, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki ściekowej. W związku z powyższym należy przyjąć, że realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do pogorszenia się stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

Ochrona przed nadmiernym hałasem i promieniowaniem niejonizującym

W projekcie MPZP wprowadzono następujące zapisy w zakresie ochrony przed hałasem:

1. obowiązek uwzględnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, to jest:
 - a) dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej **MW,U** przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

b) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej i usług podstawowych **MN, MN,U** przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

c) dla terenu zabudowy usługowej - usług zdrowia **UZ** jak dla terenów szpitali w miastach;

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych w projekcie planu ustala się obowiązek uwzględniania dopuszczalnych wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.

Ze względu na lokalizację i charakter ustaleń przedstawionego do oceny projektu MPZP nie prognozuje się jakiegokolwiek wpływu realizacji jego zapisów na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.

15. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Przedstawiony do oceny projekt MPZP w większości utrzymuje już istniejące zagospodarowanie. Zgodnie z ustaleniami planu przewiduje się także rozwój zabudowy, głównie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, co odbywać się będzie kosztem terenów biologicznie czynnych. Lokalnie, na skutek realizacji wprowadzanych w dokumencie zmian przeznaczeń terenów, będą zajmowane powierzchnie pokryte zielenią wysoką.

W projekcie wprowadzono szereg zapisów ograniczających wpływ na poszczególne komponenty środowiska.

W przypadku konieczności zajęcia obszarów stanowiących siedliska gatunków chronionych, które na przedmiotowym terenie reprezentują głównie ptaki, planując prace należy uwzględnić biologię tych gatunków, m.in. ich cykle życiowe. Wskazane jest np. wyznaczanie wycinki zieleni wysokiej tak, aby wypadła ona poza okresem lęgowym ptaków. Prace należałoby poprzedzić wizją terenową umożliwiającą zlokalizowanie gniazd oraz budek lęgowych. Występujące ewentualnie na przedmiotowym terenie starsze i dziuplaste drzewa należałoby również skontrolować pod kątem występowania nietoperzy i innych chronionych gatunków.

Generalnie w obszarze objętym projektem MPZP wycinkę zieleni wysokiej należałoby ograniczyć do niezbędnego minimum.

Ze względu na fakt, iż teren objęty przedstawionym do oceny projektem MPZP jest już w znacznym stopniu zagospodarowany i zabudowany propozycje rozwiązań alternatywnych są ograniczone. Jako alternatywę można zaproponować pozostawienie terenu w stanie istniejącym, a więc zachowanie wszelkich niewielkich fragmentów terenów niezagospodarowanych, pokrytych roślinnością jako tereny zieleni. Nie jest to jednak rozwiązanie korzystne, z tego względu, że obecnie tereny te są niewielkie, silnie pofragmentowane i przedstawiają nikłe walory przyrodnicze. Ich zachowanie wiązałoby się z koniecznością poszukiwania nowych terenów inwestycyjnych na innych, być może cenniejszych przyrodniczo obszarach lub obszarach, gdzie niezbędna infrastruktura (jak sieci elektroenergetyczne, ciepłownicze, gazowe, kanalizacyjne, wodociągowe, sieć drogowa) nie są

rozwinęte w tak znacznym stopniu. Opisywany teren posiada wszelkie predyspozycje, aby to właśnie w jego obrębie lokować nowe inwestycje na drodze dogęszczania istniejącej zabudowy. Uznać więc to należy za rozwiązanie korzystniejsze, niż zajmowanie innych, nowych terenów pod nową zabudowę. Ponadto w planie zachowano część terenów zieleni, zwłaszcza na skraju zachodnim oraz w części wschodniej. Zapewniają one funkcjonowanie swego rodzaju zielonej infrastruktury w tkance miasta. Alternatywą mogłaby być rezygnacja z utrzymywania części istniejących terenów zieleni i przeznaczenie ich na tereny inwestycyjne, wydaje się jednak, że zakres w jakim zachowano tereny zielone w obrębie obszaru opracowania wydaje się rozsądnym kompromisem pomiędzy poszukiwaniem nowych terenów pod zabudowę, a zachowaniem elementów zielonej infrastruktury.

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko planowanego sposobu zagospodarowania terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru ograniczonego drogami DK86 i DK94, ulicami Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Będzińską oraz granicami administracyjnymi miast Będzin i Czeladź.

Teren objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) położony jest w północno-zachodniej części miasta Sosnowiec, w dzielnicy Zagórze.

Obszar opracowania zajmuje powierzchnię 188,5 ha. Północna granica terenu opracowania biegnie współliniowo z granicami Czeladzi i Będzina.

Granice terenu planu wyznaczają:

- od północy – granica miasta Sosnowca z miastami Czeladź i Będzin,
- od wschodu – ul. Będzińska,
- od południa – droga krajowa nr 94 i droga krajowa nr 86,
- od zachodu – ul. Grota-Roweckiego i ul. Stalowa.

W chwili obecnej obszar objęty projektem MPZP jest w znacznej części zabudowany i zagospodarowany. Dotyczy to w szczególności części zachodniej i centralnej, gdzie znajduje się głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, często z towarzyszącą zabudową usługową, a także wielkopowierzchniowa zabudowa usługowa oraz produkcyjna i usługowa. Zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej towarzyszą tereny zielone w postaci przydomowych ogrodów. Większe powierzchnie terenów zielonych zlokalizowane są głównie w części wschodniej, gdzie zlokalizowane są ogrody działkowe, tereny zieleni nieurządzonej i dość rozległe tereny zieleni towarzyszące węzłowi drogowemu (połączenie dróg krajowych nr 86 i 94). Ponadto w części północnej zlokalizowany jest szpital, na którego terenie również duże powierzchnie zajmują tereny zielone.

Przez teren przebiegają duże ciągi drogowe, głównie droga krajowa nr 86 i droga krajowa 91. W części wschodniej przebiega ponadto ul. Będzińska, a w zachodniej – ul. Grota-Roweckiego.

Aktualnie teren prognozy jest tylko w niewielkiej części objęty obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Fragment terenu w części południowo-zachodniej terenu opracowania objęty jest miejscowym planem przyjętym Uchwałą Nr 649/XLVIII/03 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 marca 1998 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla 36 obszarów o numerach: 1, 8, 9, 11, 15b, 16, 17, 18, 25, 26, 30, 31, 32, 34, 35, 39, 41, 42 i 46, 43, 44, 49, 50, 51, 54, 55, 56, 57 i 57a, 58, 61, 64, 65, 69, 70 oraz 68, 68', 68" (obszar o numerze 54).

W projekcie przedstawionego do oceny projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
MN,U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;
MW,U – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej;
U – tereny zabudowy usługowej;
UZ – tereny zabudowy usługowej – usług zdrowia;
P,U – tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej;
KP – tereny parkingów;
IE – tereny infrastruktury technicznej – elektroenergetyka;
Z – tereny zieleni;
ZD– tereny ogrodów działkowych;
Z/KX – tereny zieleni i ciągu pieszo-rowerowego;
KD-GP – tereny dróg publicznych – głównych ruchu przyspieszonego;
KD-G – tereny dróg publicznych – głównych;
KD-Z – tereny dróg publicznych – zbiorczych;
KD-L – tereny dróg publicznych –lokalnych;
KD-D – tereny dróg publicznych –dojazdowych;
KD-W – tereny dróg wewnętrznych.

Jako że w stanie istniejącym teren jest w znacznej mierze zabudowany, opiniowany projekt w większości utrzymuje istniejące zagospodarowanie terenu. Nie wprowadza również zmian w zagospodarowaniu wynikającym z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Główne zmiany wprowadzane przez opiniowany projekt planu polegają na rozwoju i dogęszczaniu istniejącej zabudowy, w sposób zgodny z zabudową istniejącą w otoczeniu danego miejsca. W części południowo-zachodniej terenu opracowania są to głównie niewielkie przestrzenie w towarzyszące zabudowie mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, gdzie planuje się dogęszczenie istniejącej zabudowy. Rozwój zabudowy na nieco większą skalę planuje się w północno-wschodniej części, gdzie areał niezagospodarowanych terenów, obecnie pokrytych roślinnością jest większy. Największy rozwój zabudowy dopuszczono w obrębie jednostek AC.24MN, AC.45MN, AC.46MN, AC.54MN, AC.47U, AC.53U. Niemniej jednak, również i tu zmiany te polegają na dogęszczaniu istniejącej zabudowy i nie likwidują zupełnie istniejących terenów zielonych. Planowane jest też powiększenie parkingu w północno-wschodniej części opracowania, gdzie na potrzeby nowych miejsc parkingowych również zajęty zostanie stosunkowo niewielki fragment terenu biologicznie czynnego, przy czym w tej części opracowania występują już rozległe tereny biologicznie czynne, czy to zieleni, czy ogrodów działkowych.

Poza niewielkimi niezagospodarowanymi fragmentami terenu pomiędzy istniejącą zabudową, projekt planu zasadniczo zachowuje istniejące tereny zielone. Zachowane zostaną tereny zieleni przy zachodniej granicy terenu opracowania, przy czym wprowadza się tu zagospodarowanie na tereny zieleni wraz z ciągiem pieszo-rowerowym. Zachowane zostają również wszystkie tereny ogrodów działkowych w granicach planu. Obecnie najwięcej terenów zielonych występuje w północno-

wschodniej części terenu opracowania i przedstawiony do opiniowania projekt planu w zasadniczy sposób zachowuje istniejące tu tereny zielone. Ponadto planuje się tu poszerzenie areału istniejących ogrodów działkowych na części terenów dotychczas niezagospodarowanych, a także na terenie byłej ciepłowni. Zachowano też część terenów zieleni w ramach jednostek AC.55Z, AC.58Z i AC.61Z.

Również wprowadzone przeznaczenia na tereny dróg zachowują istniejące zagospodarowanie w postaci funkcjonującej tu sieci dróg. Projekt planu nie wprowadza przeznaczenia na terenie dróg na tereny inne, niż te, które dotychczas użytkowane są jako drogi.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie.

Zapisy planu wraz z ograniczeniami i dopuszczeniami nie stoją w sprzeczności z polityką rozwoju miasta przyjętą na szczeblu lokalnym i określoną w takich dokumentach jak:

1. Strategia rozwoju miasta Sosnowca do 2020 roku. Załącznik do uchwały nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 roku.
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.).
3. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjętej uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.).

Plan uwzględnia również założenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego określonego na szczeblu ponadlokalnym.

Jakość poszczególnych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego, jak również w granicach miasta Sosnowiec, podlega monitoringowi prowadzonemu m.in. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach. Z uwagi na zakres planu, ujęte w nim zapisy z zakresu ochrony środowiska oraz charakter wprowadzanych przeznaczeń terenów, za wystarczający uznaje się wspomniany powyżej monitoring prowadzony przez WIOŚ w Katowicach.

Omawiany teren położony jest w zasięgu mezoregionu Wyżyny Katowickiej, stanowiącej środkową część Wyżyny Śląskiej, uformowaną na podłożu węglonośnych skał karbońskich.

Rzeźba obszaru objętego projektem planu jest dość jednorodna, na co wpływ niewątpliwie wywarło jego zagospodarowanie i przeprowadzone w związku z tym niwelacje terenu. Teren objęty projektem miejscowego planu nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi. Swego rodzaju dominantą krajobrazową jest w granicach opracowania wielokondygnacyjny gmach Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 5, który jest najwyższym budynkiem w tej okolicy. W granicach opracowania brak obiektów zabytkowych.

Północny i wschodni skraj terenu opracowania położony jest w granicach GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom”.

Cały przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu udokumentowanych złóż węgla kamiennego. Cały obszar znajduje się w granicach udokumentowanego złoża „Saturn” (pokłady z grupy 800), centralna i zachodnia część terenu opracowania znajduje się w granicach złoża „Saturn” (grupy

pokładów 400, 500, 600), wschodnia część terenu opracowania znajduje się w granicach złoża „Sosnowiec”, a część terenu opracowania na krańcach północnych znajduje się w granicach złoża „Paryż”. Ponadto w południowej części terenu opracowania znajduje się zlikwidowany szyb pogórnicy.

Ogólnie teren jest silnie zurbanizowany i pokrywa roślinna jest dość słabo wykształcona. Dominują płaty roślinności ruderalnej, towarzyszące terenom zabudowywanym i utwardzonym. Również rozleglejsze tereny biologiczne czynne, występujące głównie w części wschodniej stanowią raczej roślinność o charakterze ruderalnym, a także zbiorowiska wytwarzające się na terenach przekształconych. Zarówno kwerenda literatury, jak i analiza istniejących obecnie warunków środowiska wskazują, że w granicach obszaru objętego projektem planu nie występują współcześnie uwarunkowania sprzyjające występowaniu cennych elementów flory. Nie odnotowano tu stanowisk gatunków rzadkich i/lub zagrożonych wyginięciem roślin. Biorąc pod uwagę istniejące aktualnie w granicach opracowania uwarunkowania ekologiczne można stwierdzić, że fauna przedmiotowego terenu reprezentowana jest głównie przez gatunki zsynantropizowane, występujące powszechnie na na obszarach zurbanizowanych. Do chronionych gatunków zwierząt występujących lub potencjalnie występujących na charakteryzowanym obszarze zaliczają się przede wszystkim ptaki. Zdecydowana większość lokalnej awifauny objęta jest ścisłą ochroną gatunkową. Chronione częściowo są: gołąb miejski, kawka i sroka. Siedliska sprzyjające przynajmniej czasowemu bytowaniu w granicach opracowania znajdować mogą także inne chronione, choć dość często spotykane na terenach miast ssaki, takie jak wiewiórki pospolite i jeże, a spośród bezkręgowców np. trzmiele *Bombus* spp. i ślimak winniczek *Helix pomatia*.

W granicach terenu objętego projektem planu nie wyznaczono szlaków migracji ssaków kopytnych i drapieżnych czy ptaków. Nie występują tu również korytarze spójności obszarów chronionych wyznaczone na terenie całego województwa.

W granicach terenu objętego planem występuje zabudowa chroniona akustycznie.

Na terenie objętym projektem planu nie występują obszarowe ani punktowe formy ochrony przyrody w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody*.

Teren objęty projektem MPZP został znacząco przekształcony antropogenicznie i nie wyróżnia się podwyższonymi walorami przyrodniczymi. Znaczną jego część pokrywają obszary zabudowane.

Analiza ustaleń projektu planu pozwala stwierdzić, że wpisują się one w założenia *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* oraz *Uchwały Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*.

Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest w odległości ponad 50 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie realizacji zmian miejscowego planu będzie potencjalnie związane z lokalną niwelacją terenu, zajmowaniem powierzchni biologicznie czynnych oraz emisją hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami planu, będą miały charakter lokalny. Z tego względu przyjęć należy, że realizacja ustaleń

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny w znacznej części już zainwestowane, a przeznaczenia przyjęte w planie polegają w większości na utrzymaniu dotychczasowego sposobu zagospodarowania. W związku z powyższym można stwierdzić, iż potencjalne oddziaływania związane z realizacją ustaleń planu na obszarze opracowania już występują. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w przedstawionym do oceny projekcie MPZP oraz istniejących w jego granicach uwarunkowań środowiskowych nie wyznaczono obszarów problemowych.

Za potencjalnie problemowe uznać można istnienie zlikwidowanego szybu pogórniczego na terenie opracowania. Znajduje się on na terenie jednostki AC.39P,U. Obecnie obszar na którym się znajduje jest zagospodarowany na plan manewrowy / parking. Nie można wykluczyć jednak zmiany zagospodarowania w sposób dopuszczony planem w przyszłości. Ewentualna realizacja zabudowy na takich obszarach powinna zostać poprzedzona wykonaniem stosownych badań podłoża zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, w celu określenia możliwości realizacji obiektów budowlanych, warunków ich posadowienia i konieczności zastosowania ewentualnych zabezpieczeń.

W przypadku wprowadzania nowych terenów zabudowy na obszarach biologicznie czynne, często problemem jest znalezienie równowagi (kompromisu) pomiędzy presją zajmowania pod zabudowę kolejnych obszarów, atrakcyjnych ze względu na swoją lokalizację, a zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska oraz utrzymania pełnej funkcji struktur ekologicznych. Problem ten nie będzie jednak znaczący w granicach opracowania, jako że tereny zieleni zwykle nie przedstawiają znaczącej wartości przyrodniczej, a także są silnie pofragmentowane. Przeznaczanie terenów biologicznie czynnych na zabudowę nie zawsze wiąże się przy tym z ich całkowitą likwidacją. W projekcie planu przewiduje się zwłaszcza rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, której towarzyszy zieleń w postaci przydomowych ogrodów.

Do istniejących i potencjalnych problemów w obszarze objętym projektem planu należy oddziaływanie akustyczne głównych ciągów komunikacyjnych. Jest to problem obecnie występujący i ze względu na sposób zagospodarowania terenu niemożliwy do całkowitej eliminacji – na obszarach silnie zurbanizowanych zawsze obok siebie występować będą obszary zabudowy mieszkaniowej i ruchliwe drogi. Zauważyć jednak należy, że projekt planu nie wprowadza nowej zabudowy chronionej akustycznie w pobliżu głównych ciągów komunikacyjnych, nie przyczynia się więc do zwiększenia powierzchni obszarów, na których mogą występować przekroczenia dopuszczalnych norm poziomu hałasu. Jedynym wyjątkiem jest fragmenty jednostki AC.16MN, gdzie planuje się dogęszczenie zabudowy w sąsiedztwie ul. Grota-Roweckiego. Właśnie przy tej ulicy notowane są obecnie przekroczenia norm poziomów hałasu. Skala tej rozbudowy będzie jednak niewielka. Ponadto w obrębie jednostki AC.16MN wyznaczono nieprzekraczalną linię zabudowy, która wymusza takie odsunięcie budynków od krawędzi drogi, które powinno zagwarantować zabezpieczenie nowej zabudowy przed ponadnormatywnym hałasem.

Rozwój infrastruktury drogowej oraz wprowadzanie zabudowy na tereny biologicznie czynne ograniczy w pewnym stopniu lokalne szlaki migracji. Warto jednak podkreślić, iż ze względu na

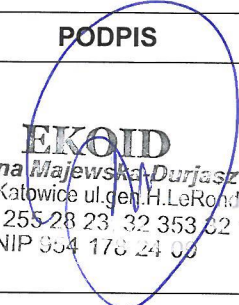
Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru ograniczonego drogami DK86 i DK94, ulicami Krzysztofa Kamila Baczyńskiego i Będzińską oraz granicami administracyjnymi miast Będzin i Czeladź

zagospodarowanie terenu objętego planem oraz obszarów z nim sąsiadujących, teren w nikłym stopniu pełni funkcje korytarzowe, a głównie istniejące połączenia (ogrody działkowe we wschodniej części terenu opracowania i tereny zieleni wzdłuż ul. Stalowej) zostają zachowane.

OŚWIADCZENIE – KLAUZULA

Kierujący zespołem wykonującym niniejsze opracowanie oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2018 poz. 2081).

Ja niżej podpisana Iwona Majewska-Durjasz jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

WYKSZTAŁCENIE	IMIĘ I NAZWISKO	PODPIS
MGR GEOLOGII	IWONA MAJEWSKA-DURJASZ	 EKOID Iwona Majewska-Durjasz 40-302 Katowice ul. gen. H. LeRonda 76 tel. 32 255 28 23 / 32 353 02 14 NIP 954 176 24 00
TYTUŁ OPRACOWANIA: PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SOSNOWCA DLA OBSZARU OGRANICZONEGO DROGAMI DK86 I DK94, ULICAMI KRZYSZTOFA KAMILA BACZYŃSKIEGO I BĘDZIŃSKĄ ORAZ GRANICAMI ADMINISTRACYJNYMI MIAST BĘDZIN I CZELADŹ		
DATA OPRACOWANIA: STYCZEŃ 2021 r.		